

2. SITUAȚIA PRIVIND ȘTIINȚA DESCHISĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

2.1. Conținut științific deschis

2.1.1. Acces Deschis

Nelly ȚURCAN

2.1.1.1. Definiții, beneficii și dezavantaje ale Accesului Deschis

Există o varietate de definiții ale *Accesului Deschis* (AD). Mai multe documente-cheie, referitoare la acest subiect (Declarațiile de la Budapesta [31], Berlin [16] și Bethesda [17]) conțin definiții privind acest termen. Cu toate că ele diferă în unele aspecte, în esență sunt similare – accesul deschis este un acces gratuit pentru toți utilizatorii, care elimină barierele de acces la informația științifică.

Astfel, *Accesul Deschis este accesul online, gratuit la conținutul științific, cu restricții limitate privind drepturile de autor și de licențiere.*

Comisia Europeană a întreprins acțiuni pentru asigurarea accesului deschis la rezultatele cercetării imediat după elaborarea principalelor documente publice privind AD: *Budapest Open Access Initiative* [31], *The Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities* [16] și *The Bethesda Statement on Open Access Publishing* [17]. Demersurile Comisiei Europene s-au oficializat prin aprobarea pe 17 iulie 2012 a câtorva documente: Comunicări ale Comisiei *Către un acces mai bun la informațiile științifice: sporirea beneficiilor rezultate din investițiile publice în cercetare* [33], Comunicări ale Comisiei *Un parteneriat consolidat al Spațiului european de cercetare pentru excelență și creștere* [265] și *Recomandarea Comisiei cu privire la accesul și păstrarea informației științifice* [209].

Prin Comunicarea *Către un acces mai bun la informațiile științifice: sporirea beneficiilor rezultate din investițiile publice în cercetare* Comisia Europeană definește propria viziunea și politică în ceea ce privește accesul deschis la rezultatele cercetării, subliniind faptul că accesul deschis este unul dintre instrumentele-cheie cu ajutorul cărui pot fi reuniți oameni și idei, într-un mod care să stimuleze știința și inovarea. „Pentru a asigura creșterea economică și a aborda provocările sociale ale secolului XXI, este esențial să se optimizeze circulația și transferul cunoștințelor științifice între principalii

actori de pe scena cercetării europene: universități, organisme de finanțare, biblioteci, întreprinderi inovatoare, administrații naționale și factori de decizie politică, organizații neguvernamentale și societatea în general” [33]. Strategia Comisiei privind accesul deschis, datele deschise și circulația cunoașterii se bazează pe o abordare conform căreia informațiile deja plătite din bugetul public nu ar trebui să fie plătite din nou, iar societatea și cetățenii ar trebui să poată profita din plin de acestea. Acest document trece în revistă acțiunile pe care le va întreprinde Comisia, în calitate de organism care asigură finanțarea cercetării științifice de la bugetul Uniunii Europene.

Această Comunicare a CE este însoțită de *Recomandarea Comisiei cu privire la accesul și păstrarea informației științifice* [209], prin care au fost stabilite recomandările pentru țările membre și condițiile pentru accesul deschis la toate publicațiile evaluate reciproc (peer-reviewed) din proiectele cofinanțate în cadrul Programului-cadru Orizont 2020 pentru cercetare și inovare, care se desfășoară în perioada 2014-2020. În conformitate cu recomandarea menționată, aceleași condiții ar trebui să se aplice și pentru finanțarea națională în cercetare. Comisia Europeană recomandă statelor membre ale UE:

- să definească politici clare vizând diseminarea publicațiilor științifice rezultate din cercetarea finanțată din fonduri publice și accesul deschis la acestea;
- să se asigure că instituțiile de finanțare a cercetării responsabile cu gestionarea finanțării publice a activităților de cercetare și instituțiile academice care beneficiază de finanțare publică pun în aplicare politicile de acces deschis;
- să definească politici clare vizând diseminarea și accesul deschis la datele cercetărilor finanțate din fonduri publice;
- să consolideze prezervarea informațiilor științifice;
- să continue dezvoltarea e-infrastructurilor care stau la baza sistemului de diseminare a informațiilor științifice;
- să creeze sinergii, la nivel național și mondial, între e-infrastructurile naționale;
- să participe la dialoguri multilaterale la nivel național, european și/sau internațional privind modalitățile de promovare a accesului deschis la informațiile științifice și a prezervării acestora.

Astfel, accesul deschis la rezultatele cercetării finanțate din fonduri publice va fi asigurat în tot Spațiul European de Cercetare.

Alături de aceste două documente, Comisia adoptă o comunicare intitulată *Un parteneriat consolidat al Spațiului european de cercetare pentru excelență și creștere*, în care stabilește prioritățile-cheie pentru concretizarea Spațiului European de Cercetare, una dintre acestea fiind optimizarea circulației și a transferului de cunoștințe științifice și a accesului la acestea, menționând că aceasta va garanta atât accesul la cunoștințe, cât și utilizarea acestora de către toată lumea [265].

Raportul *Access to and preservation of scientific information in Europe* [261], publicat în iunie 2018, consolidează și prezintă informațiile comunicate de statele membre în 2017 cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a Recomandării CE din 2012 [209] privind accesul deschis la informații științifice și prezervarea acestora pentru perioada 2014-2016. Raportul arată că statele membre colaborează în mod constant cu privire la accesul deschis și la prezervarea informațiilor științifice, deși cu niveluri diferite de intensitate. În ansamblu, contribuția cantitativă și calitativă furnizată de statele membre sugerează că accesul deschis și știința deschisă sunt incluse în mod consecvent în programele naționale de cercetare din UE. Acest raport constată că statele membre au evaluat recomandarea ca un instrument valoros și de impact pentru promovarea politicilor privind accesul deschis și prezervarea informațiilor științifice la nivel european și național. De asemenea, raportul arată că majoritatea țărilor au adoptat, pun în aplicare sau discută în prezent politicile privind accesul deschis la publicații la nivel național și, în cea mai mare parte, raportează îmbunătățirea situației față de perioada anterioară.

Comisia Europeană a emis în data de 25 aprilie 2018 *Recomandarea Comisiei privind accesul la informațiile științifice și conservarea acestora (UE) 2018/790* [210]. Acest document este bazat pe valorificarea și revizuirea recomandărilor emise anterior, în 2012, de Comisia Europeană [209].

Recomandarea (UE) 2018/790 [210] stipulează că statele membre ar trebui să participe la dialogurile între părțile interesate (multipartite) privind tranziția către știința deschisă, desfășurate la nivel național, european și internațional, să asigure sinergii între infrastructurile naționale, cu EOSC (Cloudul European pentru Știința Deschisă) și alte inițiative globale, să definească și să pună în aplicare politici clare:

- pentru diseminarea și accesul deschis la publicațiile științifice rezultate din cercetarea finanțată din fonduri publice;

- pentru gestionarea datelor cercetării rezultate din cercetarea finanțată din fonduri publice, inclusiv accesul liber la acestea;
- consolidarea conservării și reutilizării informațiilor științifice (publicații, seturi de date și alte rezultate ale cercetării);
- pentru dezvoltarea în continuare a infrastructurilor care stau la baza sistemului de acces, conservare, partajare și reutilizare a informațiilor științifice, precum și pentru promovarea grupării lor în cadrul EOSC;
- privind aptitudinile și competențele cercetătorilor și ale personalului din instituțiile academice cu privire la informațiile științifice;
- pentru adaptarea, cu privire la informațiile științifice, a sistemului de recrutare și de evaluare a carierei cercetătorilor, a sistemului de evaluare pentru acordarea de granturi de cercetare pentru cercetători, precum și a sistemelor de evaluare pentru instituțiile de cercetare.

Trebuie remarcat că documentul *Recomandări cu privire la accesul la informațiile științifice și prezervarea acestora* menționează modalitățile de publicare specificate care sunt adecvate pentru publicarea informațiilor științifice, din perspectiva Comisiei Europene. În acest document este precizat: „oricare ar fi canalul de publicare (publicație periodică științifică, infrastructură digitală, canale multimedia sau alte metode noi și experimentale ale comunicării științifice), accesul deschis la publicații care rezultă din cercetarea finanțată din fonduri publice trebuie să fie asigurat cât de rapid e posibil, preferabil la momentul publicării, dar, în orice caz, nu mai târziu de șase luni după data publicării (nu mai târziu de douăsprezece luni pentru științe sociale și discipline umaniste)” [210].

În contextul cercetării-dezvoltării, Accesul Deschis la informații științifice se referă la două strategii principale:

Prima strategie, numită *Calea Verde (Green Road)*, este autoarhivarea. Ea prevede plasarea publicațiilor electronice (atât a lucrărilor editate, cât și a nonpublicațiilor) în arhivele electronice deschise, susținute de instituțiile de cercetare, învățământ și cultură. Aceste arhive sunt numite arhive ale publicațiilor electronice sau depozite (repozitorii) digitale. Inițiativa Arhivelor Deschise (*OAI – Open Archives Initiative*) dezvoltă și promovează standardele care sunt axate pe facilitarea diseminării informației. *Calea verde* este gratuită atât pentru autori, cât și pentru utilizatori.

A doua strategie, revistele electronice științifice cu acces deschis (*open access publishing*) – *Calea de Aur (Golden Road)* – dezvoltă modele alternative de publicare a lucrărilor științifice, a revistelor științifice, a materialelor conferințelor. Revistele electronice efectuează, de asemenea, expertiza textelor, dar publică în acces deschis doar materialele aprobate. Cheltuielile pentru revistele electronice sunt constituite din costul recenzării, pregătirea manuscrisului pentru plasarea pe server. Pentru finanțarea acestor modele sunt atrase investițiile organizațiilor, instituțiilor de cercetare și a universităților. În unele cazuri (ceea ce se întâmplă mai rar), redacțiile revistelor stabilesc pentru autori sau sponsori (finanțatori) o taxă pentru prelucrarea publicațiilor aprobate pentru plasarea lor în formatul electronic. Valoarea taxei este variabilă și mobilă.

Modelele alternative de publicare și de acces deschis contribuie la furnizarea rezultatelor cercetărilor științifice și fac posibilă unificarea textului integral, într-un singur spațiu informațional, care este accesibil publicului larg. Accesul deschis este o cale inovațională de difuzare și utilizare a informației științifice, ce este promovat pentru a oferi acces gratuit utilizatorilor la informație. Fiind o alternativă pentru modelul tradițional de comunicare științifică, Accesul deschis se bazează pe tehnologiile digitale de rețea. Acești factori influențează transformarea sistemului de comunicare științifică și schimbă interacțiunile sociale în mediul academic, precum și între actorii procesului comunicațional – savant, editor, bibliotecă, utilizator, iar strategiile accesului deschis transformă relațiile între actorii procesului comunicațional, conferind o vizibilitate publică mai mare rezultatelor cercetărilor și o creștere a ratingului savanților și a țării datorită sporirii numărului de citări.

Generalizând rezultatele mai multor studii privind impactul accesului deschis, putem menționa că accesul deschis are atât avantaje, cât și dezavantaje [262].

Avantajele accesului deschis se referă la următoarele:

Avantajul 1: Liber pentru toți

Ideea centrală a accesului deschis este baza avantajului său cheie – publicațiile științifice sunt disponibile gratuit pentru oricine dorește să le citească. Pentru cititori și biblioteci, beneficiile de a nu plăti pentru un articol individual sau pentru un abonament pentru revistă sunt evidente. Actualmente, deja devine normă ca cercetarea finanțată din banii publicii să fie disponibilă gratuit tuturor. Accesul deschis la cunoștințe, informații

și date științifice consolidează baza transferului (educației), dezvoltării (cercetării) și valorificării cunoștințelor. Mai mult, publicațiile cu acces deschis sunt mult mai probabil să fie indexate în baze de date (BD) și listate pe motoarele de căutare.

Avantajul 2: Creșterea numărului de cititori

Pentru autori, publicarea în acces deschis poate ajuta la deschiderea cercetării către un public mai larg. Articolele cu acces deschis sunt publicate mai devreme decât articolele din revistele non-Open Access, de asemenea, articolele Open Access ajung la un public mult mai larg decât articolele din revistele care nu sunt în acces deschis. Într-o epocă în care numărul de articole publicate crește vertiginos, accesul deschis poate ajuta la descoperirea mai ușoară a unui articol online. În cele din urmă, creșterea numărului de cititori se poate transforma în creșterea numărului de citări ale publicațiilor autorului.

Avantajul 3: Impact de citare mai mare

Publicațiile cu acces deschis sunt mai frecvent citate datorită promovării și disponibilității acestora pentru oricine. Accesul deschis sporește vizibilitatea și impactul publicațiilor, deoarece articolele cu acces deschis sunt descărcate și citate mai frecvent decât articole din reviste non-OA.

Avantajul 4: Costuri reduse de publicare

Există o singură taxă de procesare și manipulare a articolelor plătită de către autori pentru manuscrise acceptate, care sunt în mod normal acoperite de instituții sau agenții de finanțare a cercetării. Taxele de procesare a publicațiilor cu acces deschis sunt, în general, mai mici decât cele ale publicațiilor atât în formatul online, cât și pe suport de hârtie.

Avantajul 5: Timp mai scurt de procesare a publicațiilor

Timpul de procesare pentru articolele cu acces deschis este mai scurt, iar articolele acceptate sunt publicate rapid online, în comparație cu cele din revistele tradiționale.

Avantajul 6: Accesul cercetătorilor din țările în dezvoltare

Lipsa accesului la reviste bazate pe abonamente este o problemă frecvent menționată pentru cercetătorii din țările cu venituri mici. Accesul deschis poate ajuta oamenii de știință din aceste țări să aibă posibilitatea de a participa la comunitatea internațională de cercetare, iar unele reviste cu acces deschis oferă taxe mai mici sau renunță la taxe de publicare pentru lucrările autorilor din țările cu venituri reduse. Țările în curs de dezvoltare și

instituțiile de cercetare și corporațiile mici sau specializate au acces la toate articolele cu acces deschis.

Dezavantajele accesului deschis se referă la următoarele:

Dezavantajul 1: Taxele de publicare

În timp ce utilizatorul final nu trebuie să plătească pentru a citi un articol în acces deschis, cineva trebuie să plătească pentru costurile de publicare. Deseori, este responsabilitatea autorului – probabil prin intermediul angajatorului sau al unei subvenții de cercetare – să acopere aceste costuri. În perioadele de austeritate și reduceri de fonduri, acest lucru poate descuraja cercetătorii să aibă acces deschis.

Dezavantajul 2: Lipsa controlului calității

Revistele de calitate cu acces deschis nu au încă aceeași reputație ca și revistele tradiționale. Deși nu este o problemă pentru editorii cu renume, unii susțin că modelele accesului deschis încurajează revistele să publice mai multe articole. Revistele agresive cu acces deschis încearcă să inducă în eroare și să înșele autorii. Revistele trebuie să-și acopere costurile și atunci când o mare parte din venituri provin din taxe de publicare, ele pot fi încurajate să publice mai multe articole, având un impact negativ asupra calității globale a revistei.

Dezavantajul 3: Sustenabilitatea

Publicarea în acces deschis nu este deocamdată mai ieftină în comparație cu costurile actuale ale licențelor și, prin urmare, poate fi o afacere costisitoare. Unii susțin că modelele tradiționale de acces cu plată permit editorilor să-și compenseze adecvat rolul substanțial pe care îl joacă. Urmează să fie determinat dacă modelele de acces deschis pot sprijini în mod durabil infrastructura publicațiilor de cercetare pe termen lung.

Accesul deschis servește intereselor multor grupuri:

- ***Autorilor:*** Accesul deschis le oferă posibilități mult mai mari de a răspândi în toată lumea publicațiile sale științifice, în comparație cu orice reviste bazate pe abonare, indiferent de faptul cât de prestigioasă sau populară ar fi. AD mărește și vizibilitatea, și impactul lucrărilor științifice.
- ***Cititorilor:*** Accesul deschis le oferă acces fără bariere la literatura de care ei au nevoie pentru cercetările lor proprii, cititorii fiind neconstrânși de bugetele bibliotecilor unde ei ar putea avea acces privilegiat.

- **Profesorilor și studenților:** Accesul deschis oferă atât celor bogați, cât și celor săraci condiții egale privind accesul la resurse și exclude necesitatea de a avea acordul de a reproduce și de a distribui conținutul.
- **Bibliotecilor:** Accesul deschis soluționează problema crizei prețurilor pentru revistele științifice. De asemenea, accesul deschis servește intereselor bibliotecii și prin căi indirecte. Bibliotecarii au posibilitatea să ajute utilizatorii să găsească informația de care ei au nevoie, indiferent de limitele stabilite de buget privind colecțiile bibliotecii. Bibliotecarii din universitate ajută facultățile și colaboratorii acestora să-și mărească audiența și impactul, prin aceasta contribuind la creșterea ratingului de cercetare al universităților.
- **Universităților:** Accesul deschis mărește vizibilitatea facultăților și a instituției, reduce cheltuielile lor pentru reviste și avansează misiunea lor în împărtășirea și diseminarea cunoștințelor.
- **Revistelor și editorilor:** Accesul deschis face articolele lor mai vizibile, cu șanse mai mari de a fi descoperite, regăsite și de a fi utile. Dacă o revistă bazată pe metoda de abonare oferă accesul deschis la o parte din conținutul ei (de ex., articole selective dintr-un număr, toate numerele deja trecute de actualitate etc.), atunci această revistă poate să-și folosească vizibilitatea ei sporită pentru a atrage toate beneficiile plus încă și abonare. Dacă o revistă permite accesul deschis prin arhivarea postprinturilor, atunci ea are un avantaj în atragerea autorilor în defavoarea revistelor care nu permit arhivarea post-print.
- **Agențiilor finanțatoare:** Accesul deschis mărește returnarea investițiilor lor în cercetare, făcând rezultatele unei cercetări finanțate mai larg disponibile, mai ușor de descoperit, mai ușor de regăsit și mai folositoare. Accesul deschis servește și agențiilor publice finanțatoare, oferind acces public la rezultatele cercetărilor finanțate din bugetul de stat.
- **Guvernelor:** Guvernele beneficiază de accesul deschis în toate felurile, în aceeași măsură în care beneficiază și agențiile finanțatoare. Accesul deschis, de asemenea, promovează democrația prin diseminarea informației guvernamentale cât se poate de rapid și de vast.

- **Cetățenilor:** Accesul deschis le oferă acces la cercetările recenzate (majoritatea lor nu sunt disponibile în bibliotecile publice) și acces la cercetările care deja sunt finanțate din banii publici, prin intermediul taxelor. Accesul deschis ajută, de asemenea, indirect, cetățenii prin faptul că acordă susținere informațională cercetătorilor și altor persoane care se folosesc de cercetători pentru beneficiul lor.

2.1.1.2. Cadrul legal relevant din Republica Moldova

Susținerea accesului deschis la rezultatele cercetărilor științifice este asigurată printr-un mandat de acces deschis ce reprezintă o politică internațională, națională și instituțională, aprobată de un organism internațional, guvern central sau local sau de o instituție de cercetare, agenție finanțatoare, universitate etc. Aceste politici impun cercetătorii, cadrele didactice universitare să ofere acces deschis la articolele peer review, lucrările conferințelor prin autoarhivarea publicațiilor într-un repozițoriu instituțional cu acces deschis sau prin publicarea lor într-o revistă cu acces deschis.

Din punctul de vedere al legislației naționale și al numărului de politici cu acces deschis aprobate la nivel național și instituțional, Republica Moldova nu poate fi numită un teritoriu de politică deschisă. Cu toate acestea, există câteva exemple care încurajează, precum și un prognostic bun pentru viitor de susținere a accesului deschis în Republica Moldova.

În Republica Moldova politica de stat în sfera științei și inovării este realizată în baza *Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*, aprobat în iulie 2004, cu modificări publicate în februarie 2018 [39]. Câteva articole ale acestui Cod prevăd garantarea accesului la informația științifică. Statul, în conformitate cu legislația în vigoare, garantează: susținere prin asigurarea accesului la informații, prin diseminarea acestora în conformitate cu legislația în vigoare (Articolul 54); asigurarea informațională a subiectelor activității din sfera științei și inovării conform legislației în vigoare (Articolul 57); dreptul de acces liber și nediscriminatoriu la resursele de informații științifico-tehnologice (Articolul 79). De asemenea, Codul prevede mai multe atribuții ale organizațiilor de informații științifico-tehnologice (Articolul 85): obținerea, colectarea, stocarea, prelucrarea, utilizarea și diseminarea informațiilor științifico-tehnologice; monitorizarea, înregistrarea și evidența lucrărilor din sfera științei și inovării, finanțate de la bugetul de stat și din alte surse,

inclusiv în cadrul proiectelor internaționale; asigurarea accesului liber la resursele de informații științifico-tehnologice etc.

În Republica Moldova inițiativa creării mijloacelor care ar permite circulația fără bariere a informației științifice pentru întreaga societate, precum și a canalelor de comunicare noi pentru a oferi publicului acces la cunoștințele științifice a fost lansată de bibliotecile universitare și de Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova [263]. Declarația aprobată de comunitatea bibliotecarilor din Republica Moldova este unicul document la nivel național care susține promovarea accesului deschis la informația științifică.

Totuși, în ultimii ani, în Republica Moldova, au fost lansate mai multe proiecte de susținere a accesului deschis și de modernizare a serviciilor informaționale pentru îmbunătățirea calității studiilor universitare care, de asemenea, pun accentul pe deschiderea și gratuitatea accesului la informația științifică.

Strategia de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în 2020 [239] prevede realizarea mai multor obiective de reformare a accesibilității și diseminării informației științifice, inclusiv pentru a consolida încrederea publică în știință, se va favoriza un angajament transparent al cetățenilor și al societății civile în subiectele cercetării-dezvoltării prin facilitarea accesului la cunoștințele științifice.

Astfel, **Obiectivul general 1. Guvernarea domeniului cercetării-dezvoltării în baza unui model consensual de administrare, orientat spre performanță și excelență** prevede că noile cunoștințe pot apărea numai dacă există infrastructuri de cercetare de bună calitate și accesibile. Infrastructurile de cercetare permit crearea unor noi medii, în care diferiți cercetători pot avea acces la facilități științifice distribuite. Prin urmare, infrastructurile de cercetare se află în centrul de greutate al triumphiului cunoașterii, alcătuit din cercetare, educație și inovare.

Un alt obiectiv – **Obiectivul general 4** – se referă la **Dialogul continuu între știință și societate, diseminarea cunoștințelor și implementarea în practică a rezultatelor cercetării**. În acest obiectiv se menționează inclusiv că:

Toate programele specifice ale cadrului național de finanțare a acestor activități vor conține o componentă de diseminare (inclusiv prin accesul liber la rezultatele cercetării al utilizatorilor finali, cetățenilor, mediului de afaceri, organizațiilor societății civile și factorilor de decizie politică).

Pentru a consolida încrederea publică în știință, se va favoriza un angajament transparent al cetățenilor și societății civile în subiectele cercetării-dezvoltării prin promovarea educației științifice, prin facilitarea accesului la cunoștințele științifice, prin dezvoltarea agendelor de cercetare-dezvoltare responsabilă care sunt în consens cu așteptările societății civile și ale cetățenilor, precum și prin activități de popularizare a rezultatelor cercetării.

Obiectivul general 5. Internaționalizarea cercetării, integrarea în spațiul european de cercetare și creșterea vizibilității internaționale relevă necesitatea aprofundării cooperării în domeniul cercetării-dezvoltării cu UE, direcție prioritară pe plan extern în cercetare-dezvoltare, care urmărește amplificarea eforturilor comunității științifice de asociere la politicile de cercetare, precum și participarea plenară la programul *Orizont 2020*. În acest context, se impun inclusiv promovarea pe plan european a avantajelor și a rezultatelor remarcabile obținute de către echipele de cercetare din Republica Moldova.

Pornind de la aceste obiective generale, au fost identificate obiectivele specifice care vor fi realizate în procesul de implementare a Strategiei și care au tangență cu oferirea accesului la rezultatele cercetărilor și diseminarea cunoștințelor, inclusiv:

- rezultate științifice diseminate în regim de acces liber;
- accesul sectorului privat la rezultate, infrastructură și fondurile pentru cercetare;
- vizibilitate internațională.

În Strategie se menționează că măsurile propuse au și efecte sinergetice, iar realizarea lor va asigura atingerea indicatorilor de performanță care vor fi monitorizați pe perioada implementării, acestea fiind următoarele:

- 1) crearea conținutului digital în baza rezultatelor cercetărilor științifice și diseminarea acestuia prin utilizarea soluțiilor TIC;
- 2) înregistrarea revistelor științifice naționale în bazele de date internaționale;
- 3) implementarea politicilor în domeniul comunicațiilor electronice, tehnologiilor informaționale și serviciilor caracteristice societății bazate pe cunoaștere;
- 4) asigurarea interoperabilității aplicațiilor de cercetare prin mijloace electronice;

- 5) crearea infrastructurii de implementare a rezultatelor cercetării, inclusiv a transferului de cunoștințe și tehnologii;
- 6) stimularea protecției rezultatelor cercetării;
- 7) dezvoltarea statisticilor în domeniul cercetării-dezvoltării și implementarea lor, inclusiv preluarea celor europene;
- 8) dezvoltarea de instrumente specifice pentru susținerea activităților de popularizare a științei, activităților de tipul Zilele științei etc.;
- 9) informarea cu regularitate a societății privind performanțele domeniului cercetării-dezvoltării; crearea instrumentelor de facilitare a implementării rezultatelor cercetării; implementarea instrumentelor de acces la infrastructura de cercetare;
- 10) dezvoltarea unei baze de date a revistelor științifice din Republica Moldova, cu funcții standardizate de evaluare colegială (peer review), citare, redactare, publicare, dar și evaluare și monitorizare; diseminarea informației privind Programul-cadru *Orizont 2020*;
- 11) adaptarea constantă a indicatorilor de evaluare pe toate palierele de activitate în vederea asigurării monitorizării domeniului cercetării-dezvoltării din Republica Moldova, a interoperabilității cu alte sisteme naționale și internaționale și realizării de studii de referință (benchmarking);
- 12) stimularea revistelor din domeniul cercetării-dezvoltării și elaborarea unei metodologii unitare de evaluare (inclusiv în vederea utilizării criteriilor de promovare profesională a cercetătorilor și a cadrelor didactice);
- 13) promovarea pe plan european a avantajelor și rezultatelor remarcabile obținute de către echipele de cercetare din Republica Moldova.

Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale *Moldova digitală 2020* [241] prevede elaborarea și implementarea *Programului privind crearea, dezvoltarea și valorificarea conținutului digital din Republica Moldova*, care se va axa pe realizarea unui șir de acțiuni, inclusiv pentru:

a) facilitarea creării centrelor de date/depozitelor digitale pentru conținut local, cu respectarea standardelor de gestionare de conservare și accesare a conținutului în timp și crearea Registrului conținutului digital de acces public (care va include și conținutul orfan);

b) plasarea pe paginile portalului datelor deschise a tuturor informațiilor de interes public în format electronic ale autorităților publice și reglementarea proceselor de plasare și de actualizare a informațiilor ce constituie conținut digital și a procedurilor de acces și utilizare a conținutului digital.

Planul de acțiuni al Programului *Crearea, dezvoltarea și valorificarea conținutului digital din Republica Moldova pentru anii 2016-2020* prevede un șir de acțiuni privind accesul la conținutul științific, cum ar fi:

- Elaborarea planurilor pentru digitizarea patrimoniului cultural-științific și oferirea accesului la acesta;
- Evaluarea anuală a îndeplinirii planurilor pentru digitizarea patrimoniului cultural-științific și oferirea accesului la acesta;
- Modificarea și completarea unor acte legislative cu aspecte ce țin de conținutul digital (Legea cu privire la biblioteci, Legea cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe etc.), inclusiv Politica națională de Acces Deschis, stabilirea cadrului normativ specific al conținutului digital în biblioteci;
- Reglementarea proceselor de plasare, accesare, utilizare și de actualizare a informațiilor ce constituie conținut digital în sistemele informatice din domeniul cercetării-dezvoltării;
- Participarea la Programe și Acțiuni internaționale (de ex., Open Access Week / Săptămâna Accesului Deschis);
- Lansarea unor programe guvernamentale de sprijin al bibliotecilor din RM privind accesul la conținutul digital științific, cultural și educațional (de ex.: achitarea costului de acces la 3-4 baze de date internaționale pentru toate instituțiile științifice, de învățământ superior, biblioteci din RM).

Proiectul Programului *Crearea, dezvoltarea și valorificarea conținutului digital din Republica Moldova pentru anii 2016-2020* [203] a fost propus spre discuții publice în martie 2016, dar până în prezent nu a fost aprobat.

În *Strategia Moldova Digitală 2020*, de asemenea, se menționează că trebuie să fie create condiții și mecanisme stimulative pentru creatorii de conținut, inclusiv prin utilizarea intensă a oportunităților oferite de datele deschise.

Analiza documentelor legislative și strategice ne permite să concluzionăm că în Strategii și în *Codul cu privire la știință și inovare* este susținut accesul liber la cunoștințe și se menționează necesitatea creării instrumentelor pentru valorificarea și promovarea nestingherită a rezultatelor cercetării, iar Strategiile sunt aliniate cu *Strategia Europa 2020 – Inițiativa O Uniune a inovării* și în strânsă legătură cu instrumentul de implementare *Orizont 2020*. Totuși, la nivel național:

- Accesul deschis nu a devenit încă principiu acceptat pentru **accesul la cunoaștere**;
- Strategiile nu definesc accesul deschis la publicații drept principiu general în cadrul programului *Orizont 2020*, fie prin publicarea în regim de acces deschis (acces deschis de tip „Gold”), fie prin autoarhivare (acces deschis de tip „Green”);
- Respectarea prevederilor din Strategii cu privire la componenta de diseminare, inclusiv prin accesul liber la rezultatele cercetării al utilizatorilor finali, cetățenilor, mediului de afaceri, organizațiilor societății civile și factorilor de decizie politică, nu este monitorizată în cadrul proiectelor finanțate din bani publici.

De asemenea, **este necesar**:

- a promova accesul deschis la datele cercetării (rezultate experimentale, observații și informații generate de calculator etc.);
- a dezvolta și sprijini infrastructuri electronice pentru găzduirea și partajarea de informații științifice (publicații și date) care să fie interoperabile la nivel național, european și mondial;
- a ajuta cercetătorii să respecte obligațiile privind accesul deschis și a promova o cultură a schimbului de informații.

2.1.1.3. Inițiative privind Accesul Deschis la nivel de organizații

Pentru a afla despre atitudinea academică în ceea ce privește accesul la rezultatele cercetării, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale a realizat un studiu în perioada noiembrie 2015 – februarie 2016, care a constatat în patru etape.

Etapă întâi: Crearea unui grup de lucru. Au fost discutate și aprobate activitățile principale și metodologia studiului. S-a decis colectarea datelor prin sondaj și utilizarea instrumentului online pentru chestionare (Google Forms).

Etapa a doua: Identificarea grupurilor țintă, precum și întocmirea, discutarea și aprobarea întrebărilor care trebuie incluse în chestionare în funcție de grupul țintă. Au fost identificate patru grupuri-țintă: Instituții de cercetare și dezvoltare (organizații și centre de cercetare, universități); Biblioteci (biblioteci naționale, universitare și alte organizațiilor de cercetare); Editori de reviste științifice; Manageri ai proiectelor naționale de cercetare finanțate din bugetul de stat.

Etapa a treia: Identificarea și invitarea reprezentanților grupurilor țintă pentru a completa chestionarele. Chestionarele online au fost disponibile online între 20 noiembrie 2015 și 20 ianuarie 2016 și au permis colectarea răspunsurilor din partea a 39 de instituții de cercetare și dezvoltare (rata de succes: 75%); 48 de redacții ale revistelor științifice (rata de succes: 63%); 83 de manageri ai proiectelor naționale de cercetare (rata de succes: 34%); 23 biblioteci (rata de succes: 71%).

Pasul patru: Procesarea datelor, analiza și specificarea concluziilor.

Rezultatele studiului au arătat că majoritatea instituțiilor științifice sunt de acord că lucrările științifice ar trebui să fie în acces deschis, dar după o perioadă de embargo.

Această cercetare a scos în evidență necesitatea îmbunătățirii circulației cunoștințelor, accesului și păstrării informațiilor științifice. Marea majoritate din cele 39 de instituții din sfera Cercetare-Dezvoltare-Inovare (CDI) participante la sondaj au fost în totalitate de acord că cele mai mari contribuții trebuie realizate pe următoarele direcții:

- 1) la nivelul formării politicilor naționale pe probleme de acces și de prezervare (24 de instituții);
- 2) sprijinirea dezvoltării unei rețele naționale de repozitorii (26 de instituții);
- 3) încurajarea universităților, instituțiilor de cercetare, organismelor de finanțare etc., pentru implementarea acțiunilor specifice, inclusiv aprobarea politicilor de acces deschis (27 de instituții). De asemenea, instituțiile din sfera CDI au fost de acord că este necesar de a oferi acces la conținutul științific (fig. 2.1).

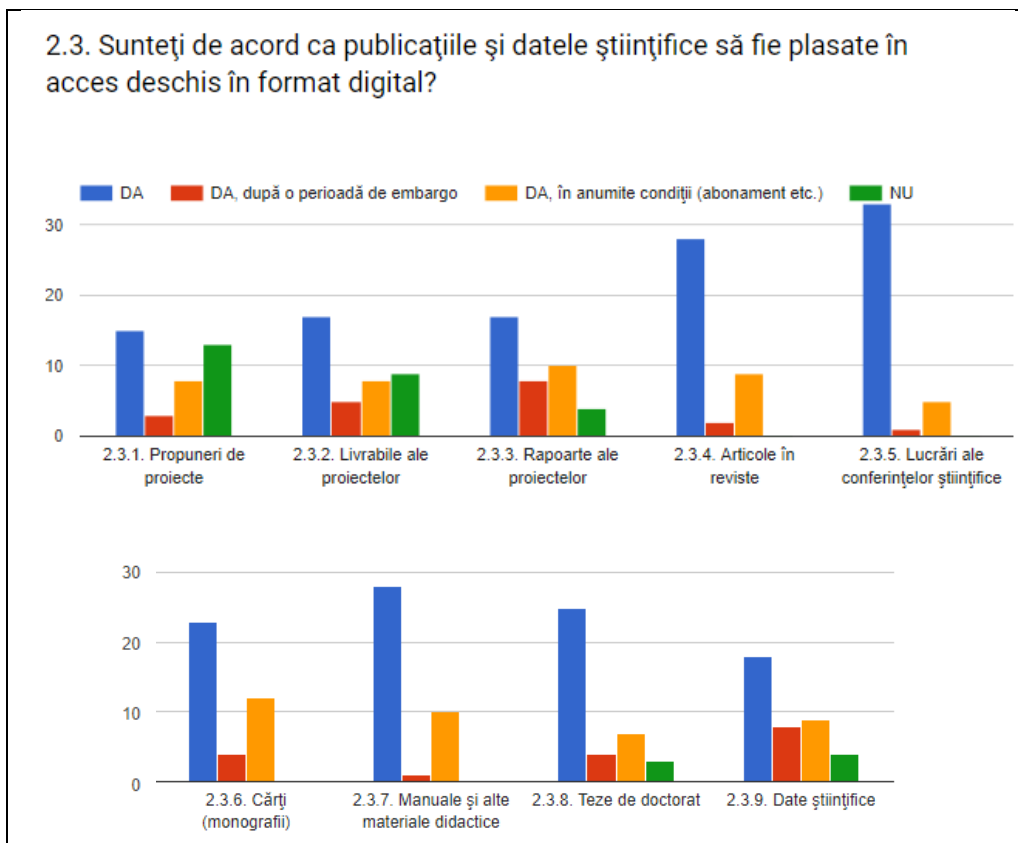

Figura 2.1. Opiniile privind accesul deschis la publicații și date științifice

În opinia, instituțiilor din sfera CDI, cele mai mari contribuții pentru îmbunătățirea circulației cunoștințelor, accesului și păstrării informațiilor științifice (inclusiv publicațiile și datele) ar trebui să fie făcute cu privire la:

- Formularea politicilor la nivel național pe probleme de acces și de preservare (protejare) – 24 respondenți;
- Coordonarea inițiativelor existente – 21 respondenți;
- Sprijinirea dezvoltării unei rețele naționale de repozitorii (arhive digitale) – 26 respondenți;
- Încurajarea universităților, instituțiilor de cercetare, bibliotecilor, organismelor de finanțare etc., pentru implementarea acțiunilor specifice – 26 respondenți;
- Finanțarea direcționată pentru diseminarea rezultatelor științifice – 27 respondenți.

Reprezentanții instituțiilor din sfera CDI au fost de acord că rezultatele cercetărilor finanțate din banii publici trebuie să fie în acces deschis (fig. 2.2).

Figura 2.2. Opiniile instituțiilor din sfera CDI privind accesul gratuit la publicațiile finanțate din bani publici

Colegiile de redacție ale revistelor științifice, de asemenea, au susținut accesul deschis la publicațiile științifice (fig. 2.3).

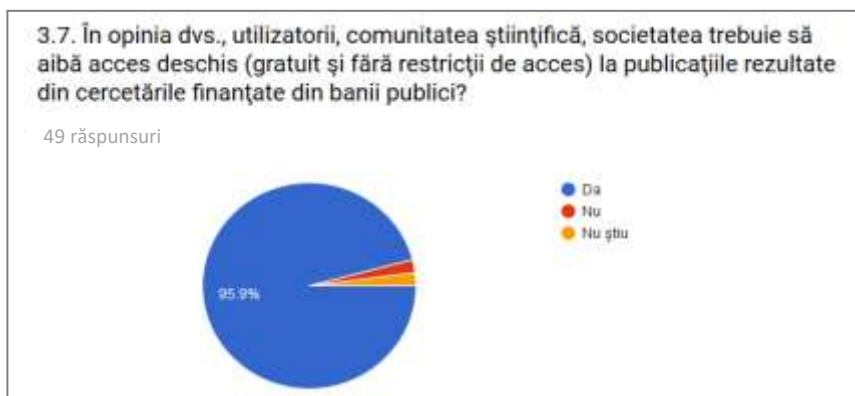

Figura 2.3. Opiniile colegiilor de redacție privind AD la publicațiile științifice

Majoritatea managerilor proiectelor naționale de cercetare au fost de acord că este necesar ca rezultatele finanțate din banii publici să fie plasate în acces deschis (fig. 2.4). În special, AD trebuie să fie oferit la: propuneri de proiecte acceptate spre finanțare (47 respondenți); rapoarte finale ale proiectelor (44 respondenți); date științifice (41 respondenți); livrabile (36 respondenți) din totalul de 83 respondenți.

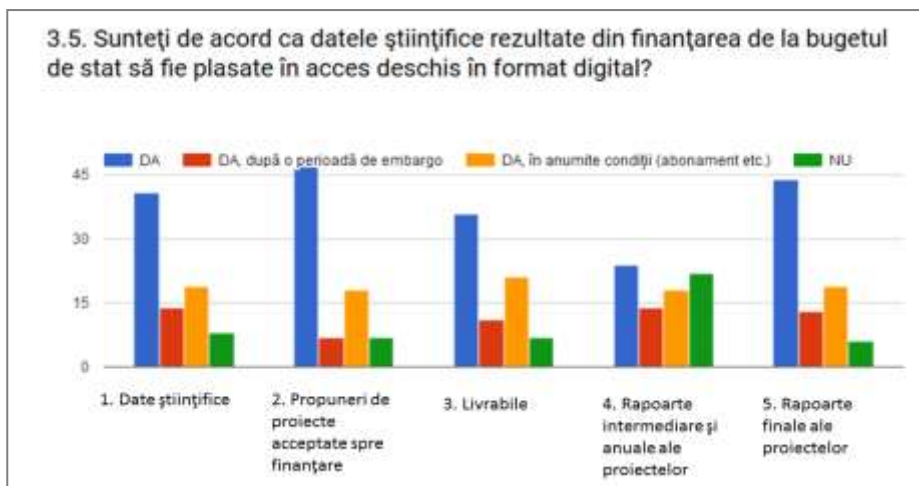

Figura 2.4. Opiniile managerilor proiectelor naționale de cercetare privind AD la rezultatele cercetărilor finanțate din bani publici

În opinia instituțiilor din sfera CDI accesul deschis contribuie la sporirea accesului și difuzarea publicațiilor științifice (fig. 2.5).

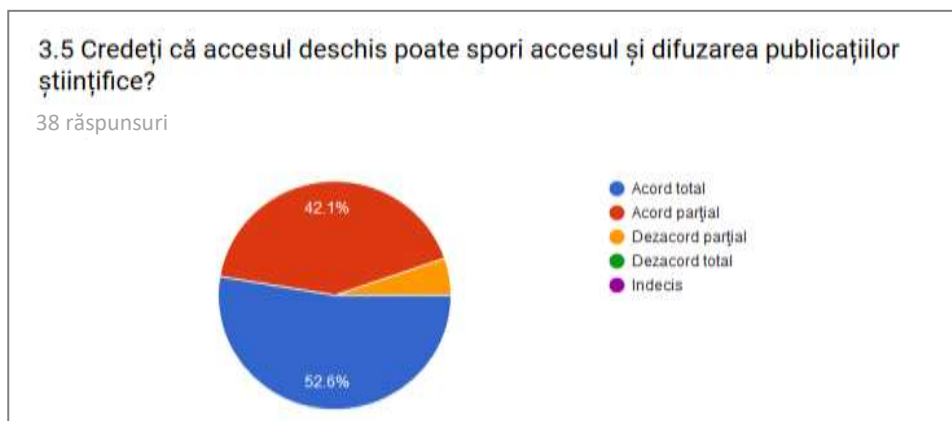

Figura 2.5. Opiniile privind rolul accesului deschis pentru sporirea accesului și difuzarea publicațiilor științifice

Analiza efectuată a arătat că Accesul Deschis este susținut de comunitatea academică. Însă deocamdată nu există strategii și politici ale Accesului Deschis la nivel național. Alte aspecte stabilite prin studiu sunt sintetizate prin analiza SWOT (tab. 2.1).

Tabelul 2.1. Analiza SWOT a Accesului Deschis în RM

<i>Puncte forte</i>	<i>Puncte slabe</i>
<ul style="list-style-type: none"> – Liber pentru toți – Creșterea numărului de cititori – Costuri reduse de publicare – Timp mai scurt de procesare a publicațiilor – Impact de citare mai mare – Factor de impact îmbunătățit – Creșterea vizibilității – Accesul cercetătorilor din țările în curs de dezvoltare – Atitudine pozitivă a arhivelor digitale – Noi moduri de a utiliza și de a accesa conținutul instituțional digital – Pentru repozitoriu (depozitul digital) poate fi ales un model cu surse deschise disponibile liber, testate – Depozitul digital este capitalul intelectual al instituției – Prezervarea pe termen lung a publicațiilor – Producătorii de resurse informaționale sunt, de asemenea, și consumatori ai resurselor informaționale 	<ul style="list-style-type: none"> – Nu există o politică națională privind accesul deschis – Puține instituții de cercetare, universități și reviste științifice au aprobat politici de acces deschis – Comunitatea academică este puțin familiarizată cu aceste instrumente și cu rolul lor – Producătorul plătește taxa de publicare – Lipsa controlului calității (autoarhivarea) – Lipsa serviciilor de indexare – Profit scăzut din afaceri pentru editori – Sustenabilitatea – Majoritatea instituțiilor de cercetare din RM nu sunt pregătite pentru mecanismele și tehnologiile de arhivare – Instituțiile nu au resurse umane necesare (suficiente) și pregătite pentru a fi implicate în dezvoltarea repozitoriilor instituționale
<i>Oportunități</i>	<i>Amenințări</i>
<ul style="list-style-type: none"> – Sprijin guvernamental – Comunicare științifică activă, fără bariere – Acces la producție științifică de calitate – Suport al organizațiilor de afaceri – Comunicare deschisă la nivel mondial – Inițiative susținute la nivel mondial și european – Crearea unui loc virtual unde membrii instituțiilor de cercetare și universitare pot arhiva lucrări științifice, didactice și administrative – Promovarea colecțiilor necunoscute – Creșterea impactului cercetării, obținerea de recompense prin citate – Autorii sunt mai interesați în drepturile morale ale proprietății, ei sunt rar plătiți pentru publicare – Baze de date ale resurselor informaționale în dezvoltare – Utilizarea licențelor Creative Commons care oferă o gamă flexibilă de protecție și libertate pentru autori 	<ul style="list-style-type: none"> – Editor comercial care restricționează contractul dintre bibliotecă și editor – Conservarea permanentă sau pe termen lung (problemele legate de arhivarea digitală) – Constrângerile dreptului de autor – Schimbări tehnologice permanente – Sunt puțin cunoscute avantajele utilizării Accesului Deschis – Mentalitatea oamenilor de știință – Fiecare instituție creează propriul model – Comunitatea academică nu este receptivă la inovații și schimbări – Analiza citării și a impactului nu este luată în calcul ca un instrument de evaluare în universități și instituții de cercetare

Inițiativele accesului deschis sunt implementate în RM prin Gold OA (calea de aur a accesului deschis) – dezvoltarea modalității alternative de publicare prin reviste cu acces deschis. Actualmente, în DOAJ sunt înregistrate 28 din revistele cu acces deschis (la data 14.09.2018) din Republica Moldova (tab. 2.2).

Tabelul 2.2. *Revistele cu acces deschis din Republica Moldova înregistrate în DOAJ*

<i>Anul</i>	<i>Revista</i>	<i>Data înregistrării</i>	<i>Reviste excluse din DOAJ</i>
2009	Computer Science Journal of Moldova	23.01.2009	
2011	Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Matematica	24.02.2011	17.05.2017
2012	Limbaj și context. Revista internațională de lingvistică, semiotică și știință literară	17.01.2012	21.05.2017
	Glotodidactica	20.11.2012	21.05.2017
2013	Problemele Energeticii Regionale	04.04.2013	
	Economie și Sociologie	06.07.2013	
2015	Akados: Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă	24.02.2015	
	Chemistry Journal of Moldova: General, Industrial and Ecological Chemistry	22.06.2015	
	Studia Universitatis Moldaviae: Științe ale Educației		
	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Sociale	6.08.2015	
	Studia Universitatis Moldaviae: Științe reale și ale naturii		
	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Exacte și Economice	11.10.2015	
	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Umanistice	23.11.2015	
2016	Revista de Cercetări în Comerț, Management și Dezvoltare Economică	06.01.2016	
	Economica	19.02.2016	
	Administrarea publică	06.06.2016	
	Psihologia. Pedagogia specială. Asistența socială	15.08.2016	

<i>Anul</i>	<i>Revista</i>	<i>Data înregistrării</i>	<i>Reviste excluse din DOAJ</i>
2017	Psihologie	2.03.2017	
	Plural: History, Culture, Society	23.03.2017	
	Limbaj și context. Revista internațională de lingvistică, semiotică și știință literară	20.07.2017	
	Tyragetia	8.08.2017	
	Eastern European Journal of Regional Studies	13.09.2017	
	Revista de Etnologie și Culturologie	7.11.2017	
	Arta	7.11.2017	
	Revista Institutului Național de Justiție	16.11.2017	
	CSIE Working Papers Series	5.12.2017	
	Revista Arheologică	7.12.2017	
2018	Știința Agricolă	23.01.2018	
	Studiul Artelor și Culturologie: Istorie, Teorie, Practică	3.02.2018	
	Scientific Journal of Cahul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” State University: Economic & Engineering Studies	11.05.2018	
	Relații Internaționale Plus	25.08.2018	

Sursa: Elaborată de autori în baza Directory of Open Access Journals [63].

În anul 2017 din DOAJ au fost excluse 3 reviste: *Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Matematica; Glotodidactica; Limbaj și context*. Motivul excluderii este că revistele oficial nu aderă la cele mai bune practici privind accesul deschis. Revista *Limbaj și context*, după o perioadă de 3 luni, a fost reînregistrată în DOAJ.

Politica de acces deschis a fost aprobată de 38 de reviste științifice din Republica Moldova (tab. 2.3), inclusiv de 34 de reviste științifice acreditate, care au plasat pe site-ul revistei declarația sau politica editorială de acces deschis.

Tabelul 2.3. *Revistele științifice din Republica Moldova care au aprobat și au plasat pe site-ul revistei declarația sau politica editorială de acces deschis*

Nr. d/o	Revista	Link la declarația sau politica de acces deschis pe site-ul revistei
1.	Administrarea publică	http://aap.gov.md/ro/article/politica-accesului-deschis
2.	Akados: Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă	http://www.akados.asm.md/about-en
3.	Arta	http://artjournal.asm.md/politica-de-acces-deschis/
4.	Buletinul Academiei de Științe a Republicii Moldova. Matematica	http://www.math.md/en/publications/basm/
5.	Chemistry Journal of Moldova: General, Industrial and Ecological Chemistry	http://www.cjm.asm.md/
6.	Computer Science Journal of Moldova	http://www.math.md/en/publications/csjm/
7.	CSIE Working Papers Series	http://csei.ase.md/wp/
8.	Eastern European Journal of Regional Studies	http://csei.ase.md/journal/
9.	Economica	http://ase.md/files/documente/regulamente/politica_editoriala.pdf
10.	Economie și Sociologie	https://ince.md/ro/scientific_journals_editorial_policy.html
11.	Fizica și Tehnologiile Moderne	http://sfm.asm.md/ftm/info.html
12.	Glottodidactica	http://www.usarb.md/glottodidactica/
13.	Intellectus	http://agepi.gov.md/ro/content/informatie-generală
14.	Limbaș și context. Revista internațională de lingvistică, semiotică și știință literară	http://www.usarb.md/limbaș_context/open-access.html
15.	Moldovan Medical Journal	http://moldmedjournal.md/about-the-journal/
16.	Plural: History, Culture, Society	http://plural.upsc.md/?page_id=597

<i>Nr. d/o</i>	<i>Revista</i>	<i>Link la declarația sau politica de acces deschis pe site-ul revistei</i>
17.	Problemele Energeticii Regionale	http://journal.ie.asm.md/en/despre-jurnal
18.	Psihologie	http://psihologie.key.md/open-access
19.	Psihologie. Pedagogie Specială. Asistență Socială	http://psihologie.upsc.md/journal-policy-2/open-access/
20.	Relații Internaționale Plus	http://irim.md/cercetare/revista-ri-plus/revista-relatii-internationale-plus-publicatie-stiintifico-practica-cu-acces-deschis/
21.	Revista Arheologică	http://archaeology.asm.md/politica-de-acces-deschis/
22.	Revista de Cercetări în Comerț, Management și Dezvoltare Economică	http://www.jrtmed.uccm.md/index.php/ro/statut-de-acces-deschis-si-licenta2
23.	Revista de Etnologie și Culturologie	http://ethnology.asm.md/politica-de-acces-deschis/
24.	Revista de Istorie a Moldovei	http://www.history.asm.md/index.php/ro/publicatii/reviste
25.	Revista de Științe Socioumane	https://socioumane.upsc.md/ro/despre-revista/
26.	Revista Institutului Național al Justiției	https://www.inj.md/ro/declaratie-privind-accesul-deschis
27.	Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale	http://rmdir.md/revistalangen3
28.	Scientific Journal of Cahul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” State University: Economic & Engineering Studies	http://jees.usch.md/editorial-policy/
29.	Studia Universitatis Moldaviae: Științe ale Educației	http://studiamsu.eu/informatii-pentru-autori/politica-de-acces-deschis/
30.	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Exacte și Economice	http://studiamsu.eu/informatii-pentru-autori/politica-de-acces-deschis/

Nr. d/o	Revista	Link la declarația sau politica de acces deschis pe site-ul revistei
31.	Studia Universitatis Moldaviae: Științe reale și ale naturii	http://studiamsu.eu/informatii-pentru-autori/politica-de-acces-deschis/
32.	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Sociale	http://studiamsu.eu/informatii-pentru-autori/politica-de-acces-deschis/
33.	Studia Universitatis Moldaviae: Științe Umanistice	http://studiamsu.eu/informatii-pentru-autori/politica-de-acces-deschis/
34.	Studiul Artelor și Culturologie: Istorie, Teorie, Practică	http://revista.amtap.md/politica-editoriala-2/
35.	Știința Agricolă	https://sa.uasm.md/index.php/sa/about
36.	Știința Culturii Fizice	http://scf.usefs.md/statut_de_acces_deschis_si_licenta.php
37.	Tyragetia. Serie nouă	https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases/journal_tyragetia/politica_de_acces_deschis/
38.	Электронная обработка материалов	http://eom.phys.asm.md/

Totodată, menționăm că doar șase reviste ale celor două instituții – Universitatea de Stat din Moldova și Institutul de Chimie al AȘM – au înregistrat politicile editoriale de acces deschis, care specifică politicile editoriale de copyright și de autoarhivare, în registrul SHERPA RoMEO (fig. 2.6). Toate cele șase reviste au aprobat o „Politică Verde” de acces deschis, care prevede că autorii articolelor din aceste reviste pot arhiva versiunea preprint și postprint sau versiunea editorului în formatul PDF.

Publisher (linked to the full RoMEO details)	RoMEO Colour	Default Policies	Journal List
Academia de Științe a Moldovei, Institutul de Chimie (Academy of Sciences of Moldova, Institute of Chemistry)	Green	Default Policies	Journal list
Universitatea de Stat din Moldova	Green	Default Policies	Journal list

Figura 2.6. Înregistrarea politicilor editoriale de AD în SHERPA RoMEO

Sursa: [152].

În ceea ce privește Green OA (cale verde de acces deschis), ea este susținută prin crearea repozitoriilor cu acces deschis și prin aprobarea politicilor instituționale de autoarhivare a publicațiilor colaboratorilor instituției. Actualmente, în Republica Moldova sunt organizate 11 repozitorii cu acces deschis: 10 repozitorii instituționale universitare [58, 113-119, 120]; un depozit digital al instituției de cercetare [224] și un repozitoriu al tezelor de doctorat [48]. Pentru vizibilitatea internațională, precum și pentru includerea în fluxul internațional de informații și cunoștințe repozitoriile din Republica Moldova sunt înregistrate în registrele internaționale. Astfel, în *Directory of Open Access Repositories (OpenDOAR)* sunt înregistrate 7 repozitorii instituționale [64], iar *Registry of Open Access Repositories (ROAR)* oferă informație despre 8 repozitorii instituționale și un repozitoriu digital al tezelor de doctorat [217] (tab. 2.4).

Un succes în promovarea și conservarea producției științifice din Republica Moldova este realizarea unui criteriu din obiectivele de bază ale proiectului TEMPUS, care s-a finalizat în octombrie 2016, *Servicii informaționale moderne pentru îmbunătățirea calității studiilor (Modern Information Services for Improvement Study Quality)* – crearea repozitoriilor instituționale care ar susține protocoalele și standardele UE privind Open Archive Initiative (OAI), precum și ar asigura diseminarea eficientă a conținutului [127]. În vederea realizării acestui obiectiv, șapte biblioteci universitare din Republica Moldova și-au consolidat eforturile și au decis să acționeze în comun. Astfel, în vederea reglementării procesului de organizare și funcționare eficientă a repozitoriilor instituționale a fost stabilit și elaborat un set de documente, inclusiv: politica instituțională de acces deschis, regulamentul de organizare și funcționare a repozitoriului instituțional, contractul cu autorul privind distribuirea publicațiilor în repozitoriu, ghidul de arhivare a publicațiilor în repozitoriu. Un alt proiect, *Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova (Modernization of academic library services in Moldova)* [202] prevede, de asemenea, crearea în alte 11 biblioteci universitare a repozitoriilor instituționale în scopuri educaționale, de cercetare și pentru arhivarea rezultatelor cercetărilor și accesul deschis pentru utilizatori, precum și aprobarea politicilor instituționale de acces deschis. Acest obiectiv, de asemenea, se plasează în contextul recomandărilor UE privind politica de acces deschis pentru învățământul superior și cercetare.

Tabelul 2.4. Înregistrarea repozitoriilor din Republica Moldova în Registre internaționale

<i>Nr. d/o</i>	<i>Instituția</i>	<i>Acronim/Link</i>	<i>Înregistrarea în ROAR</i>	<i>Înregistrarea în OpenDOAR</i>	<i>Înregistrarea politiciii privind AD</i>
1.	USMF	Institutional Repository in Medical Sciences (IRMS – Nicolae Testemitanu SUMPh)	ROAR ID: 11253 10.05.2016	OpenDOAR ID: 3713 Last reviewed: 2016-09-02	ROARMAP ID: 1054 2016
2.	USARB	ORA USARB – Open Research Archive of Alecu Russo Balti State University	ROAR ID: 11083 6.04.2016	OpenDOAR ID: 3714 Last reviewed: 2016-09-02	ROARMAP ID: 999 16.09.2015
3.	ASEM	IREK – AESM (Institutional Repository of Economic Knowledge)	ROAR ID: 11736 22.09.2016	OpenDOAR ID: 3715 Last reviewed: 2016-09-02	ROARMAP ID: 1009 24.12.2012
4.	USM	Institutional Repository USM	ROAR ID: 11352 26.05.2016	OpenDOAR ID: 3738 Last reviewed: 2016-09-21	ROARMAP ID: 1062 01.12.2015
5.	UASM	IRAS – SAUM – Institutional Repository Agricultural Sciences	ROAR ID: 10802 2.02.2016	OpenDOAR ID: 3623 Last reviewed: 2016-07-04	ROARMAP ID: 945 27.11.2015
6.	UTM	IRTUM - Institutional Repository of the Technical University of Moldova	ROAR ID: 11541 25.07.2016	OpenDOAR ID:	ROARMAP ID: 1069 26.01.2016
7.	ULIM	Repozitoriul Instituțional ULIM	ROAR ID: 10961 03.03.2016	OpenDOAR ID:	ROARMAP ID: 1001 16.04.2014
8.	UPS	DIR – SPU - Digital Institutional Repository of State Pedagogical University	ROAR ID: 11733 22.09.2016	OpenDOAR ID: 3716 Last reviewed: 2016-09-22	ROARMAP ID: 1128 31.10.2013

<i>Nr. d/o</i>	<i>Instituția</i>	<i>Acronim/Link</i>	<i>Înregistrarea în ROAR</i>	<i>Înregistrarea în OpenDOAR</i>	<i>Înregistrarea politicii privind AD</i>
9.	USEFS	IR SUPhES - Institutional Repository of the State University of Physical Education and Sport	-	-	-
10.	INCE	Repository of National Institute for Economic Studies	-	-	-
11.	CNAA	Teze: Thesis repository	ROAR ID: 2396 31.01.2010	OpenDOAR ID: 1337 <i>Last reviewed:</i> 2010-01-25	

Sursa: IBN [186].

Universitățile din Republica Moldova acceptă și recunosc importanța strategică a accesului deschis la informație; exprimă viziunea instituției privind beneficiile și impactul accesului deschis asupra comunității academice și își asumă angajamentul de a disemina cât mai larg posibil rezultatele activității științifice finanțate din fonduri publice și din proiecte pe baza principiilor accesului deschis. De asemenea, universitățile încurajează cercetătorii să-și manifeste susținerea pentru accesul deschis prin depunerea publicațiilor proprii în repozitorii, prin utilizarea modelelor alternative de publicare a lucrărilor științifice în acces deschis. În vederea îndemnării cercetătorilor de a oferi publicațiile științifice în acces deschis, universitățile din Republica Moldova și-au pus ca obiectiv înregistrarea politicilor instituționale în registre internaționale. Politicile universităților care autorizează accesul deschis la rezultatele cercetărilor științifice, realizate din fonduri publice, au fost înregistrate în Registry of Open Access Repository Mandates and Policies (ROARMAP). Actualmente, în ROARMAP sunt înregistrate 8 politici instituționale de acces deschis care aparțin universităților din Republica Moldova (fig. 2.7).

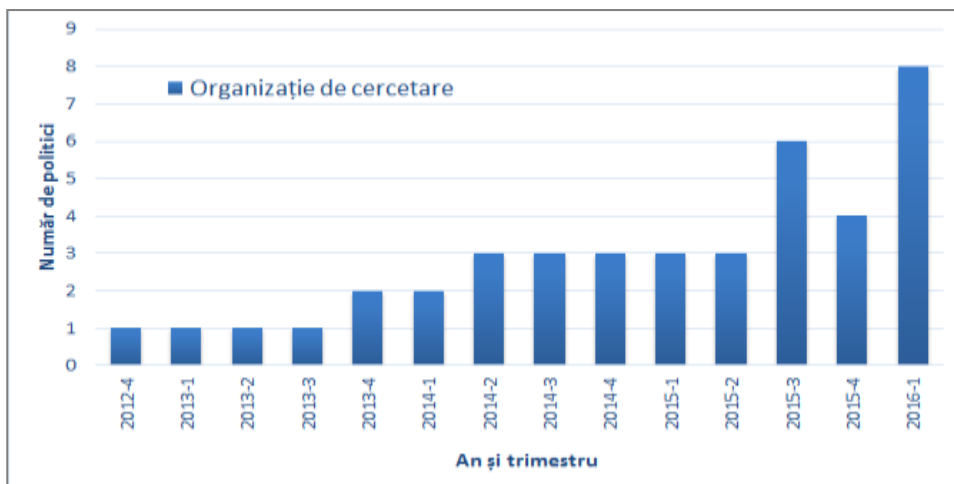

Figura 2.7. Politicile instituționale de acces deschis aprobate în RM

Sursa: ROARMAP [226].

Analiza politicilor instituționale de acces deschis (tab. 2.5) a scos în evidență că prin politicile de acces deschis toate instituțiile încurajează cercetătorii și cadrele didactice să depună lucrările lor în depozitele instituționale. Totodată, patru politici instituționale mandatează înregistrarea obligatorie a publicațiilor științifice rezultate parțial sau deplin din cercetările științifice finanțate de stat. De asemenea, șase politici instituționale stipulează că în caz de embargo, publicațiile elaborate în baza cercetărilor finanțate de stat vor fi înregistrare în repozitoriile instituționale peste 6 luni după publicare (de ex., Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Academia de Administrare Publică, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale).

Tabelul 2.5. Politicile instituționale de acces deschis

<i>Politica instituțională de AD</i>	<i>Data aprobării</i>	<i>Tipurile de conținut specificate în cadrul mandatului</i>	<i>Versiunea articolului pentru depunere</i>	<i>Licențe deschise</i>	<i>Perioada de embargo</i>
<u>AAP</u>	12.12.2017	Cele mai reprezentative lucrări, dar în special articole științifice	Nespecificat	CC BY-NC	6 luni
<u>ASEM</u>	24.12.2012	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, date, altele	Varianta publicată	CC BY sau echivalente	6 luni
<u>IDS</u>	20.12.2017	Articole științifice, monografii sau capitole în monografii, prezentări, rapoarte, materiale didactice	Nespecificat	CC BY-NC	6-12 luni
<u>UASM</u>	27.11.2015	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, date, altele	Ultima versiune revizuită de autor	CC BY sau echivalente	6 luni
<u>ULIM</u>	16.04.2014	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, date, altele	Varianta publicată	Nu necesită licență de reutilizare	6 luni
<u>UPS</u>	31.10.2013	Cărți, capitole din cărți, date, altele	Nespecificat	Nespecificat	Nespecificat
<u>USARB</u>	16.09.2015	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți	Varianta publicată	Nespecificat	Nespecificat
<u>USEFS</u>	2017	Articole științifice, teze de doctor, autoreferate, materiale didactice, materiale ale conferințelor, monografii etc.	Versiunea finală a lucrării (pre-print sau post-print)	Nespecificat	Nespecificat
<u>USM</u>	01.12.2015	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, date, altele	Ultima versiune revizuită de autor	CC BY sau echivalente	Nespecificat
<u>USMF</u>	2016	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, altele	Ultima versiune revizuită de autor	CC BY sau echivalente	6 luni
<u>UTM</u>	26.01.2016	Manuscrise peer review, cărți, capitole din cărți, date, altele	Ultima versiune revizuită de autor	CC BY sau echivalente	Nespecificat

Deși politicile instituționale de acces deschis ale instituțiilor din Republica Moldova se aplică pentru articolele științifice sau publicațiile didactice publicate pe perioada în care autorul activează în cadrul instituției, cu excepția publicațiilor realizate înainte de adoptarea acestei politici, politica instituțională a Universității de Stat din Moldova încurajează personalul didactic și de cercetare să plaseze lucrările publicate până la aprobarea politicii instituționale de acces deschis.

Toate politicile instituționale de acces deschis susțin implementarea accesului deschis prin intermediul celor două modele: autoarhivarea în repozitoriul instituțional, precum și publicarea în revistele cu acces deschis înregistrate în DOAJ. De asemenea, cinci politici universitare de acces deschis încurajează autorii să publice la editurile care susțin accesul deschis și permit autoarhivarea în repozitoriile instituționale. În cazul restricțiilor de copyright din partea editurii, autorul este obligat să înregistreze în repozitoriul instituțional referința bibliografică și abstractul pentru publicația respectivă (Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea de Medicină și Farmacie din Moldova „Nicolae Testemițanu”, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Academia de Administrare Publică). Totodată, trei politici cer autorilor să negocieze cu editorii condițiile de includere a publicației în repozitoriul instituțional, în cazul restricțiilor de copyright. Publicația urmează, astfel, să fie inclusă în repozitoriu nu mai târziu de 12 luni după publicare (de ex., Universitatea de Medicină și Farmacie din Moldova „Nicolae Testemițanu”, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport). Alte politici prevăd că publicația trebuie să fie inclusă în repozitoriul instituțional imediat după expirarea termenului de embargo (de ex., Universitatea de Stat din Moldova).

Toate politicile instituționale încurajează înregistrarea diferitor tipuri de publicații științifice și didactice: articole științifice, teze de doctorat, materiale ale conferințelor, monografiile, manuale etc. În două politici universitare de acces deschis se menționează că autorii sunt încurajați să plaseze articolele științifice (de ex., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova), o politică stipulează că nu se aplică la alte tipuri de publicații didactice, altele decât articole (de ex., Academia de Studii Economice din Moldova). În același timp, unele politici instituționale încurajează sau mandatează înregistrarea lucrărilor studenților și masteranzilor în repozitoriul instituției. Astfel,

politica instituțională de acces deschis a Universității Libere Internaționale din Moldova încurajează includerea în repozitoriul instituțional a tezelor de master, iar politica Universității de Stat de Educație Fizică și Sport încurajează includerea în repozitoriul instituțional a tezelor de master și de licență. Politica de acces deschis a Universității de Medicină și Farmacie din Moldova „Nicolae Testemițanu” mandatează depunerea în repozitoriul instituțional a tezelor elaborate de studenții universității.

Politicile instituționale de acces deschis din Republica Moldova menționează tipul de licență care acordă anumite drepturi de diseminare în acces deschis a publicațiilor instituției. Permișiunea acordată de către autori reprezintă o licență, neexclusivă, irevocabilă care exercită toate drepturile în conformitate cu drepturile de autor. Ea permite distribuirea în acces deschis a materialelor publicate cu condiția că acestea nu vor fi utilizate cu scopul de a obține profit (de ex., Universitatea de Stat din Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Academia de Administrare Publică, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale).

Universitățile și instituțiile de cercetare din Moldova sunt preocupate de calitatea publicațiilor științifice care creează atât vizibilitate instituției, cât și o imagine în mediul științific național și internațional. Din aceste considerente, cinci politici mandatează adoptarea unui proces de peer review eficient în scopul menținerii standardelor de calitate (de ex., Universitatea Tehnică din Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea de Stat „Alecă Russo” din Bălți, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale).

Astfel, politicile instituționale de acces deschis din Republica Moldova încurajează cercetătorii, câștigătorii granturilor, cadrele științifico-didactice să publice lucrările lor în conformitate cu principiile paradigmei accesului deschis. Aceste principii prevăd plasarea în acces deschis a rezultatelor cercetărilor finanțate din banii și fondurile publice pentru a asigura prezervarea pe termen lung a lucrărilor digitale științifice și pentru a oferi un acces cât mai larg la lucrările științifice ale comunităților universitare.

2.1.1.4. E-Infrastructuri pentru Accesul Deschis

2.1.1.4.1. Repoziții instituționale

Toate repozițiile din Republica Moldova sunt bazate pe software-ul DSpace și au caracteristici similare. Documentele sunt distribuite pe comunități și colecții, data emiterii, autori, titluri, subiecte. Toate depozitele au un instrument de căutare cu posibilitatea de filtrare a documentelor după titlu, data emiterii și data trimerii. Datorită acestor asemănări, o analiză comparativă a depozitelor este prezentată în Tabelele 2.6 și 2.7 (situația la 01.09.2018)¹.

Datele din Tabelul 2.7 prezintă situația pentru perioada 2000-2018 (pentru 1970-1999 au fost înregistrate doar 55 documente). Din motiv că, în momentul de față, nu există acces la repozițiile instituționale de la UTM (IRTUM) și ULIM (ER-FIUM), informația privind aceste repoziții este prezentată conform datelor din sursa *Open Access Policy to research outputs in the Republic of Moldova. State of the art and perspectives* [264].

Tabelul 2.6. Analiza repozițiilor cu acces deschis din Republica Moldova

Nr. d/o	Repozițiu instituțional	Software pentru repozițiu	Perioada de arhivare a publicațiilor	Număr de documente	Număr de autori
1.	IRMS – SUMPh	DSpace 3.2	1997-2018	4765	5078
2.	ORA USARB	DSpace 5.1	1970-2018	2955	1055
3.	IREK - AESM	DSpace 5.0	2010-2018	464	475
4.	IR – MSU	DSpace 5.1	2003-2018	1390	1250
5.	IRAS - SAUM	DSpace 5.1	2000-2018	2511	1220
6.	IRTUM	DSpace 5.2	2014-2015	52	80
7.	IR-FIUM	DSpace 3.1	2014-2016	1101	407
8.	DIR-SPU	DSpace 5.1	2005-2017	872	506
9.	RSES - NIES	DSpace 5.4	2006-2017	390	221
10.	IR SUPhES	DSpace 5.1	2012-2018	164	205
11.	IR APA	Dspace 6.2	2012-2018	491	350

¹ În momentul de față nu există acces la repozițiile instituționale de la UTM (IRTUM) și ULIM (ER-FIUM), informația privind aceste repoziții este prezentată conform datelor din sursa *Open Access Policy to research outputs in the Republic of Moldova. State of the art and perspectives* [264]. De asemenea, nu este acces la repozițiu instituțional al USEFS (IR SUPhES), datele corespund situației din 22.04.2018

Tabelul 2.7. Documente înregistrate în repozitoriul instituționale distribuite după anul de publicare

Repozitoriul	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
IRMS – SUMPh	1	4	7	1	5	2	5	9	413	496	460	458	610	571	376	450	408	203	2
ORA USARB	1	2	1	9	24	163	168	95	86	98	113	278	310	175	338	294	321	304	12
IREK-AESM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	31	61	73	168	55	5
IR – MSU	-	-	1	2	-	11	6	2	10	8	12	4	32	139	267	275	307	272	8
IRAS-SAUM	5	6	4	6	13	41	57	119	137	80	347	224	199	418	182	298	192	131	1
IRTUM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	40	-	-	-
IR-FIUM	-	-	-	-	-	3	3	1	2	4	12	3	9	18	38	43	63	-	-
DIR-SPU	-	-	-	-	-	3	3	1	2	5	13	3	10	21	221	209	190	186	-
RSES-NIES	-	-	-	-	-	-	1	-	3	6	6	13	66	50	52	41	26	12	-
IR SUPhES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	6	4	1	107	41	2
IR APA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	4	2	118	77	17
Total documente	7	12	13	18	75	229	258	240	657	700	994	988	1348	1532	1675	1784	2093	1456	110

2.1.1.4.2. Reviste

Toate cele 57 de reviste științifice acreditate (situația la 04.06.2018) oferă acces la varianta electronică a revistei prin site-ul instituțional al fondatorului revistei sau site-ul revistei respective (tab. 2.8). Registrul online al revistelor științifice acreditate din RM este disponibil în Instrumentul Bibliometric Național la adresa <https://ibn.idsi.md/ro/registru>.

În Republica Moldova există și alte reviste ale unor instituții de învățământ superior, biblioteci, fără categorie. Informația privind accesul la varianta electronică a acestor reviste este inclusă în tab. 2.9.

Din cele 57 de reviste științifice acreditate (situația la 04.06.2018), doar două instituții fondatoare folosesc pentru varianta electronică a revistelor platforma Open Journal Systems (OJS): revistele Universității de Stat din Moldova [Studia Universitatis](#) (5 serii) și revista [Știința agricolă](#) a Universității Agrare de Stat din Moldova. OJS este un software open source pentru managementul revistelor academice peer review și este creat de *Proiectul Public Knowledge*, lansat sub licența GNU General Public.

Tabelul 2.8. Registrul național al revistelor științifice din Republica Moldova

Nr. d/o	Denumirea revistei	Categoria	ISSN	Anul fondării	Periodicitatea	Fondator	Site
1.	Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Matematica (Hot. nr. 188 din 30.07.2015)	A	1024-7696	1990	3 nr./an	IMI	http://www.math.md/publications/basm/
2.	Chemistry Journal of Moldova (Hot. nr. 293 din 24.12.2015)	A	1857-1727	2006	2 nr./an	ICh	http://www.cjm.asm.md
3.	Computer Science Journal of Moldova (Hot. nr. 188 din 26.10.2017)	A	1561-4042	1993	3 nr./an	IMI	http://www.math.md/publications/csjm/
4.	Problemele Energeticii Regionale (Hot. nr. 50 din 28.02.2017)	A	1857-0070	2005	3 nr./an	IE	http://journal.ie.asm.md/en/home
5.	Quasigroups and Related Systems (Hot. nr. 188 din 30.07.2015)	A	1561-2848	1994	2 nr./an	IMI	http://www.quasigroups.eu/
6.	Stratum plus (Hot. nr. 158 din 26.10.2017)	A	1608-9057	1999	6 nr./an	UȘAS	http://www.e-anthropology.com
7.	Электронная обработка материалов (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	A	0013-5739	1965	6 nr./an	AȘM	http://eom.phys.asm.md/
8.	Intertext (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B+	1857-3711	2001	2 nr./an	ULIM	http://icfi.ulim.md/#
9.	Moldovan Medical Journal (Hot. nr. 169 din 21.12.2017)	B+	2537-6373	2017	2 nr./an	AȘMM	http://moldmedjournal.md/

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Categoria</i>	<i>ISSN</i>	<i>Anul fondării</i>	<i>Periodicitatea</i>	<i>Fondator</i>	<i>Site</i>
10.	Arta (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1857-1042	1992	2 nr./an	IPC	http://artjournal.asm.md/
11.	Buletin de Perinatologie (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1810-5289	1998	4 nr./an	IMSP IMC	http://perinatologie.md/buletin
12.	Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-064X	1968	3 nr./an	IZ	http://www.bsl.asm.md
13.	Economica (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1810-9136	1991	4 nr./an	ASEM	http://ase.md/publicatii/revista-economica.html
14.	Economie și Sociologie (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1857-4130	1953	4 nr./an	INCE	http://ince.md/ro/complexul-editorial/publicatii-periodice/reviste-stiintifice/economie-si-sociologie/
15.	Limbar și context. Revistă internațională de lingvistică, semiotică și știință literară (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-4149	2009	2 nr./an	USARB	http://www.usarb.md/limbar_context/ro.html
16.	PLURAL. History, Culture, Society (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	2345-1462	2013	2 nr./an	UPS	http://plural.upsc.md
17.	Psihologie, revista științifico-practică (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1857-2502	2007	4 nr./an	APPM	http://www.psihologie.key.md/
18.	Revista Arheologică. Serie nouă (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-016X	2006	2 nr./an	IPC	http://archaeology.asm.md/
19.	Revista de Etnologie și Culturologie (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-2049	2006	2 nr./an	IPC	http://ethnology.asm.md/

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Categoria</i>	<i>ISSN</i>	<i>Anul fondării</i>	<i>Periodicitatea</i>	<i>Fondator</i>	<i>Site</i>
20.	Revista de Filozofie, Sociologie și Științe Politice (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1957-2294	1953	3 nr./an	ICJP	http://icjp.asm.md/publicatie/revista-de-filozofie-sociologie-si-stiinte-politice
21.	Revista de Istorie a Moldovei (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	B	1857-2022	1990	4 nr./an	II	http://history.asm.md/index.php/ro/publicatii/reviste
22.	Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos” (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-0461	2005	4 nr./an	ASM	http://www.akademos.asm.md/
23.	Revista de Științe ale Sănătății din Moldova (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	B	2345-1467	2014	4 nr./an	USMF	http://usmf.md/cercetare/revista-de-stiinte-ale-sanatatii-din-republica-moldova/arhiva/
24.	Revista Institutului Național al Justiției (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	B	1857-2405	2007	4 nr./an	INJ	https://www.inj.md/ro/revista-inj
25.	Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-1999	2006	4 nr./an	ADIM	http://rmdiri.md/
26.	Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	B	1729-868	2003	4 nr./an	AEMPM	http://public-health.md/index.php?page=revista
27.	Știința Agricolă (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	B	1857-0003	2005	2 nr./an	UASM	http://www.sa.uasm.md
28.	Știința Culturii Fizice (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-4114	2005	4 nr./an	USEFSM	http://scf.usefs.md

Nr. d/o	Denumirea revistei	Categoria	ISSN	Anul fondării	Periodicitatea	Fondator	Site
29.	Studia Universitatis (Seria Științe ale Educației) (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-2103	1996	2 nr./an	USM	http://studiamsu.eu/stiinte-ale-educatiei/
30.	Studia Universitatis (Seria Științe Reale și ale Naturii) (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1814-3237	1996	2 nr./an	USM	http://studiamsu.eu/stiinte-ale-naturii/
31.	Studia Universitatis (Seria Științe Sociale) (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1814-3199	1996	2 nr./an	USM	http://studiamsu.eu/stiinte-sociale/
32.	Studia Universitatis (Seria Științe Umanistice) (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1811-2668	1996	2 nr./an	USM	http://studiamsu.eu/stiinte-umanistice/
33.	Studia Universitatis (Seria Științe Exacte și Economice) (Hot. nr. 158 din 26.10.2017)	B	1857-2073	1996	2 nr./an	USM	http://studiamsu.eu/stiinte-exacte-si-economice/
34.	Tyragetia. Serie nouă (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	B	1857-0240	2007	2 nr./an	MNAIM	https://www.nationalmuseum.md/ro/press_releases/journal_tyragetia/
35.	Acta et commentationes (Științe ale Educației) (Hot. nr. 50 din 28.02.2017)	C	1857-3592	2012	2 nr./an	UST	https://sites.google.com/site/actaetcommentationes/
36.	Administrarea Publică (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	C	1813-8489	1996	2 nr./an	AAP	http://aap.gov.md/ro/article/revista-administrarea-publica
37.	Arta Medica (Hot. nr. 260 din 24.11.2014)	C	1810-1852	2002	6 nr./an	ACM	http://www.artamedica.md/index.php

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Categoria</i>	<i>ISSN</i>	<i>Anul fondării</i>	<i>Perio- dicitatea</i>	<i>Fondator</i>	<i>Site</i>
38.	Buletinul Academiei de Științe a Moldovei. Științe Medicale (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	C	1857-0011	2005	4 nr./an	ASM	http://www.asm.md/?go=activitatea&csdt=2&new_language=0
39.	Buletinul Institutului de Geologie și Seismologie al ASM (Hot. nr. 3 din 01.02.2018)	C	1857-0046	2005	2 nr./an	IGS	http://igs.asm.md/node/15
40.	Enciclopedia. Revista de istorie a științei și studii enciclopedice (Hot. nr. 151 din 21.07.2014)	C	1857-365X	2011	2 nr./an	ISE	http://enciclopedia.asm.md/?cat=19
41.	History and Politics. Revistă de Istorie și Politică (Hot. nr. 151 din 21.07.2014)	C	1857-4076	2008	2 nr./an	ULIM	http://ulim.md/digilib/publicatii/istorie/revista-de-istorie-si-politica-v-1
42.	Intellectus (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	C	1810-7079	1995	4 nr./an	AGEPI	http://agepi.gov.md/ro/publication/49
43.	Jurnalul juridic național: teorie și practică (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	C	2345-1130	2013	6 nr./an	IȘPCA	http://www.jurnaluljuridic.in.ua/
44.	Legea și Viața (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	C	1810-309X	1990	12 nr./an	MJRM	http://www.legeasiviata.in.ua/
45.	Medicina stomatologică (Hot. nr.158 din 26.10.2017)	C	1857-1328	2006	4 nr./an	ASRM	http://www.asrm.md/arhiv.php
46.	Meridian Ingineresc (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	C	1683-853X	1995	4 nr./an	UTM	http://www.utm.md/meridian/
47.	Moldavian Journal of the Physical Sciences (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	C	1810-648X	2002	4 nr./an	IIENT	http://sfm.asm.md/molphys/

Nr. d/o	Denumirea revistei	Categoria	ISSN	Anul fondării	Periodicitatea	Fondator	Site
48.	Moldoscopie (Hot. nr. 260 din 24.11.2014)	C	1812-2566	2004	4 nr./an	USM	http://usm.md/?page_id=4009&lang=ro
49.	Philologia (Hot. nr. 93 din 18.07.2017)	C	0236-3119	1958	6 nr./an	IF	http://if.asm.md/index.php/reviste/philologia
50.	Psihologie, Pedagogie Specială, Asistență Socială (Hot. nr.3 din 01.02.2018)	C	1857-0224	2005	4 nr./an	UPS	http://psihologie.upsc.md/
51.	Relații internaționale. Plus (Hot. nr. 151 din 21.07.2014)	C	1857-4440	2011	2 nr./an	IRIM	http://irim.md/cercetare/revista-ri-plus/
52.	Revista Botanică (Hot. nr.169 din 21.12.2017)	C	1857-095X	2005	2 nr./an	GB	http://www.gradinabotanica.asm.md/node/149
53.	Revista de Cercetări în Comerț, Management și Dezvoltare Economică (Hot. nr. 253 din 26.11.2015)	C	2345-1424	2014	2 nr./an	UCCM	http://www.jrtmed.uccm.md
54.	Revistă de științe socioumane (Hot. nr.93 din 18.07.2017)	C	1857-0119	2005	3 nr./an	UPS	http://socioumane.upsc.md/
55.	Revista Didactica Pro. ..., revistă de teorie și practică educațională (Hot. nr. 3 din 30.01.2014)	C	1810-6455	2000	6 nr./an	CEPD	http://www.prodidactica.md/revista
56.	Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică (Hot. nr. 260 din 24.11.2014)	C	2345-1408	2002	2 nr./an	AMTAP	http://amtap.md/?page=bibliotecaElectronica&lang=1&number=75&p=66&new=159
57.	Славянские чтения (Hot. nr.3 din 01.02.2018)	C	1857-4580	2003	2 nr./an	USM	http://surm.md/index.php?option=com_content&task=section&id=9&Itemid=146

Sursa: IBN [216]

Tabelul 2.9. Lista revistelor fără categorie din Republica Moldova

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Site</i>
1.	Agricultura Moldovei	Revista nu are pagină web
2.	Analele Institutului Național de Cercetări Economice	Revista nu are pagină web
3.	Analele Științifice (Asociația Chirurșilor Pediatri Universitari din RM)	Revista nu are pagină web
4.	Analele științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAIRM: științe socio-umane	http://academy.police.md/530
5.	Analele Științifice ale Academiei de Studii Economice din Moldova	http://ase.md/publicatii/analele-asem.html
6.	Analele Științifice ale Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova	http://www.uccm.md/ro/index.php/component/content/article?layout=edit&id=274
7.	Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova	http://usem.md/md/p/anale-stiintifice
8.	Analele Științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu”	http://library.usmf.md/old/Anale.php
9.	Analele Universității Libere Internaționale din Moldova (Seria Economie)	Revista nu are pagină web
10.	Anuar Științific al Institutului de Relații Internaționale	Revista nu are pagină web
11.	Anuar științific: muzică, teatru, arte plastice	Titlu schimbat (vezi: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică) http://revista.amtap.md/
12.	Artă și Educație Artistică	http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/arta/arta.html
13.	Avocatul poporului (Revistă științifico-practică și informativă de drept)	http://uam.md/index.php?pag=news&id=910&l=ro
14.	BiblioScientia	http://biblioscientia.asm.md
15.	Buletin Științific. Revista de Etnografie, Științele Naturii și Muzeologie (Serie Nouă)	http://muzeu.md/index.php?option=com_content&view=article&id=29

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Site</i>
16.	Buletinul științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Seria „Științe economice”	http://www.usch.md/seria-stiinte-economice/
17.	Buletinul științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Seria „Științe Sociale”	http://www.usch.md/seria-stiinte-sociale/
18.	Buletinul științific al Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul. Seria „Științe Umanistice”	http://www.usch.md/seria-stiinte-umanistice/
19.	Center for Studies in European Integration Working Papers Series	http://csei.ase.md/wp/
20.	Curierul Medical	Titlu modificat (vezi: Moldovan Medical Journal) http://www.curierulmedical.org
21.	Drept, Economie și Informatică	Revista nu se publică
22.	Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS)	http://csei.ase.md/journal/
23.	Fin-Consultant	Revista nu are pagină web
24.	Fizica și Tehnologiile Moderne	http://sfm.asm.md/ftm/
25.	Fizică și tehnică: procese, modele, experimente	http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/fizteh/fizteh.html
26.	Francopolyphonie	http://languages.ulim.md/ro/activitatea-stiintifica/publicatii-stiintifice/la-francopolyphonie/
27.	Glottodidactica	http://www.usarb.md/glottodidactica/
28.	Legea și Politologia	http://iiesp.asm.md/?page_id=2227
29.	Limba Română	http://www.limbaromana.md
30.	Magazin bibliologic	http://www.bnrm.md/index.php/publicatii/ibliografii/15-resurse-informationale/editii-periodice-de-specialitate/26-magazin-bibli
31.	Medicina alternativă: fiziologie clinică și metode de tratament	http://www.neuronova-clinic.com/ru/publications

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea revistei</i>	<i>Site</i>
32.	Mediul Ambient	http://mediu.gov.md/index.php/component/content/article/115-categorii-in-romana/publicatii/mediul-ambient/360-mediul-ambient
33.	Metaliteratură	http://www.metaliteratura.asm.md/
34.	Noosfera. Revista științifică de educație, spiritualitate și cultură ecologică	http://uspee.md/stiri-evenimente/mijloace-media/noosfera/
35.	Pomicultura, Viticultura și Vinificația	Revista nu are pagină web
36.	Revista Economică	Revista nu are pagină web
37.	Revista Farmaceutică a Moldovei	Revista nu are pagină web
38.	Revista Militară. Studii de securitate și apărare	http://www.academy.army.md/informatii-publice/revista-militara/
39.	Revista Națională de Drept	http://uspee.md/stiri-evenimente/mijloace-media/ziarul-dreptul/?lang=ro
40.	Revista științifico-practică „Info-Med”	http://www.ionmereuta.md/medicina.html
41.	Studii Economice	Revista nu are pagină web
42.	Studii Juridice Universitare	http://ulim.md/digilib/publicatii/drept/studii-juridice-universitare2
43.	Surface Engineering and Applied Electrochemistry	http://link.springer.com/journal/11987
44.	Tehnocopia: revistă științifico-metodică	Revista nu are pagină web
45.	Teoria și Arta Educației Fizice în Școală	Revista nu are pagină web
46.	Univers Pedagogic	http://up.ise.md/
47.	Vector European	http://usem.md/md/p/vector-european
48.	Закон и Жизнь	http://www.legeasiviata.in.ua/
49.	Scientific Journal of Cahul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” State University: Economic & Engineering Studies	http://jees.usch.md/editorial-policy/
50.	CSIE Working Papers Series	http://csei.ase.md/wp/
51.	Eastern European Journal of Regional Studies	http://csei.ase.md/journal/

2.1.1.4.3. Instrumentul Bibliometric Național

Pentru a măsura cantitatea și impactul publicațiilor sunt adesea folosite instrumentele bibliometrice. Un indicator privind evaluarea rezultatelor cercetării științifice este productivitatea științifică. De rând cu indicatorii privind brevetarea și granturile de cercetare, acest indicator este utilizat cel mai frecvent pentru evaluarea rezultatelor în domeniul cercetare-dezvoltare. Indicatorii bibliometrici au fost utilizați pe scară largă pentru analiza statisticii publicațiilor naționale din domeniul științei și tehnologiilor cu scopul măsurării capacității științifice și determinării conexiunilor în știința mondială – atât în țările dezvoltate, cât și în cele aflate în tranziție și în curs de dezvoltare. Totuși, acești indicatori ar trebui să fie comparați cu indicatorii naționali, chiar și în științele experimentale, deși datele [Clarivate Analytics](#) (până în 2016 proprietatea intelectuală a companiei era deținută de Thomson Reuters) sunt, în cele mai dese cazuri, mai acceptate. În acest sens, unii cercetători exprimă îngrijorare cu privire la acoperirea inegală a revistelor naționale sau regionale, precum și a celor care publică articole în alte limbi decât cea engleză [125].

Având în vedere vizibilitatea actuală limitată, pe plan internațional, a rezultatelor cercetării din Republica Moldova, bazele de date bibliografice internaționale nu răspund în suficientă măsură necesităților mediului academic și ale decidenților; din acest motiv, elaborarea unei baze de date naționale a devenit o prioritate [41].

Prima versiune a depozitului electronic Instrumentul Bibliometric Național (IBN, www.ibn.idsi.md) a fost realizată în cadrul proiectului „Elaborarea Instrumentului Bibliometric Național” (2010-2011) în cadrul Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale. Proiectul a avut obiectivul de a deveni un depozit digital de nivel național în care să fie stocate, clasificate și măsurate date cu caracter public privind contribuțiile științifice ale tuturor cercetătorilor din sfera științei și inovării din Republica Moldova. Instrumentul în cauză este în continuare dezvoltat, actualizat și populat cu conținut.

Actualmente, datele din sistem se referă, în special, la articolele științifice publicate în reviste evaluate și clasificate, categoriile A, B+, B și C, în conformitate cu Regulamentul de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor științifice, aprobat prin Hotărârea CSSDT și CNAA la 25.06.2015. În conformitate cu *Regulamentul cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice* (aprobat prin: Hotărârea

Comisiei de atestare a CNAA nr. AT-1/13.6 din 16 februarie 2017) [221] în IBN sunt indexate, de asemenea, și culegeriile de lucrări publicate ale manifestărilor științifice, organizate în Republica Moldova.

IBN se adresează:

- *cercetătorilor* – în identificarea într-un singur loc a informației relevante despre un domeniu, inclusiv datele despre autorii din domeniu, care publică la disciplina dată, compararea revistelor pentru a alege în care să publice etc., precum și pentru regăsirea mai operativă și mai eficientă a articolelor științifice publicate în Republica Moldova;
- *factorilor de decizie* – în obținerea informației pe orice direcție de cercetare, ceea ce ar permite luarea mai bună a deciziilor; în evaluarea și distribuirea finanțării cercetătorilor, colectivelor, organizațiilor de cercetare;
- *autorilor de publicații științifice* – în simplificarea procedurii de publicare în revistele științifice și posibilitatea de a urmări toate etapele de publicare, acces la informații statistice privind articolele publicate de autor;
- *instituțiilor din sfera științei și inovării* – în promovarea la nivel național și internațional a produselor științifice ale colaboratorilor instituției;
- *bibliotecilor* – pentru a ajuta utilizatorii să găsească informația necesară privind articolele din revistele științifice din Moldova;
- *studenților, masteranzilor, doctoranzilor* – pentru accesul la resurse științifice autohtone și excluderea necesității de a căuta informația într-o diversitate mare de resurse informaționale;
- *publicului larg din Republica Moldova* – pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra evoluției publicațiilor științifice naționale în diverse domenii, pentru a acorda susținere informațională atât cercetătorilor, cât și altor persoane care utilizează rezultatele cercetătorilor;
- *utilizatorilor din străinătate* – pentru a oferi acces la publicațiile cercetătorilor din Republica Moldova și a promova pe plan internațional resursele științifice autohtone.

IBN este unica resursă informațională care agregă revistele științifice publicate în Republica Moldova. În prezent, Instrumentul Bibliometric Național conține peste 63.596 de articole din revistele științifice naționale și materiale ale conferințelor (situația la 14.09.2018).

Sistemul se află în faza de completare progresivă și include articole științifice publicate în perioada 1993-2018. În baza platformei IBN sunt accesibile versiunile electronice ale celor 106 reviste științifice, inclusiv 28 de reviste cu acces deschis. Revistele acoperă 23 de domenii științifice. Actualmente, în IBN sunt înregistrate 57 de reviste științifice acreditate din Republica Moldova (situația la 04.06.2018), inclusiv din categoria A fac parte 7 reviste, din categoria B+ fac parte 2, din categoria B – 24 de reviste și din categoria C – 24 de reviste. De asemenea, sunt incluse 50 de reviste fără categorie sau revistele cărora le-a expirat acreditarea.

Instrumentul Bibliometric Național oferă informații importante despre revistele științifice concrete care sunt indexate în sistem, cum ar fi informații cu privire la rezultatele evaluării și clasificării revistelor științifice de profil, atribuirea categoriei revistei științifice, domeniile științifice ale revistei, adresa colegiului de redacție, fondatori, date statistice privind indexarea revistei (numărul de volume și articole indexate), perioada arhivei digitale, ISSN etc.

În special, IBN prevede:

- vizualizarea informațiilor privind publicarea articolelor unui autor, a unei instituții, reviste, conferințe;
- vizualizarea informațiilor privind distribuția revistelor și articolelor pe domenii științifice;
- vizualizarea informațiilor privind dinamica publicării articolelor pe ani, domenii științifice, reviste;
- afișarea listelor de articole ale unui autor, dintr-o revistă, domenii științifice, categorii de reviste, organizații și instituții științifice;
- posibilități de căutare, inclusiv pe baza frecvenței cuvintelor-cheie, fiind posibilă filtrarea căutării în funcție de domeniu, revistă științifică, perioadă și textul în care se caută (titlu, rezumat sau cuvinte-cheie).

IBN oferă numeroase date statistice (fig. 2.8) cu un înalt nivel de dezagregare privind revistele și articolele științifice, culegeri ale conferințelor, precum și despre autori, instituții și edituri. Astfel, poate fi analizată dinamica și distribuția revistelor pe categorii, ani, domenii, organizații etc.; dinamica și distribuția articolelor pe ani, domenii, limbă, țări, autori, cu index CZU, DOI etc. (https://ibn.idsi.md/ro/ibn_stats).

Panou informativ	
Accesări: 1030 Vizitatori unici: 393	
☐ Reviste din R.Moldova	106
Reviste acreditate din R.Moldova	57
Categoría A (ISI)	7
Categoría B+	2
Categoría B	24
Categoría C	24
Altele	49
Date privind revistele monitorizate	
Distribuția revistelor din R.Moldova pe categorii și ani	
Distribuția revistelor din R.Moldova pe domenii	
Dinamica înregistrării revistelor din RM în DOAJ	
Dinamica numărului de reviste din R.Moldova pe organizații	
☐ Numere de reviste din R.Moldova	2669
Dinamica numerelor de reviste din R.Moldova înregistrate în IBN	
Dinamica numerelor de reviste din R.Moldova acreditate și înregistrate în IBN	
☐ Articole în reviste din R.Moldova	57832
Dinamica numărului de articole în reviste din R.Moldova pe ani	
Dinamica publicațiilor distribuite pe ani	
Dinamica numărului de publicații din R.Moldova cu DCI pe ani	264
Dinamica numărului de articole în reviste din R.Moldova cu CZU pe ani	23936
Dinamica numărului de articole în reviste din R.Moldova fără CZU pe ani	33896
Dinamica numărului de publicații ale Evenimentelor științifice din RM cu CZU	1732
Dinamica numărului de publicații ale Evenimentelor științifice din RM fără CZU	3349
Distribuția articolelor după domenii și reviste	
Dinamica numărului de articole în reviste din R.Moldova pe domenii și ani	
Dinamica articolelor în reviste din R.Moldova pe categorii de reviste	
Dinamica publicațiilor înregistrate în IBN	
Dinamica autorilor noi a publicațiilor înregistrate în IBN	
Dinamica numărului de pagini de articole în reviste din R.Moldova pe ani și categorii	
Dinamica articolelor în reviste din R.Moldova după limba de publicare	
Distribuția numărului de articole în reviste din R.Moldova pe țări	
Distribuția autorilor cu articole în reviste din R.Moldova pe țări	
Dinamica numărului de articole în reviste din R.Moldova pe organizații	
Dinamica articolelor în reviste din R.Moldova cu autori afiliați	
Dinamica articolelor autorilor afiliați în reviste din R.Moldova	
Publicații din străinătate	649
TOTAL	
Număr de pagini de articole în reviste din R.Moldova	398466
Autori unici în reviste din R.Moldova	31750
Autori unici din R.Moldova în reviste străine	
Organizații afiliate autorilor de articole	3654
Edituri unice din R.Moldova	290
Accesări publicații în IBN	10751368
Accesări numere de reviste în IBN	849456
Accesări publicații la Evenimente științifice din RM	152872
Accesări publicații științifice internaționale	16361
Descărcări publicații din IBN	124241
Descărcări numere de reviste din IBN	12457
Descărcări publicații la Evenimente științifice din RM	6560
Vizitatori online	49
Data ultimei actualizări	2018-09-13

Figura 2.8. Panoul informativ din IBN (04.06.2018)

De asemenea, IBN oferă informații statistice în formă de diverse tabele, grafice și figuri, de exemplu, distribuția articolelor pe domenii (fig. 2.9) sau distribuția autorilor pe țări (fig. 2.10).

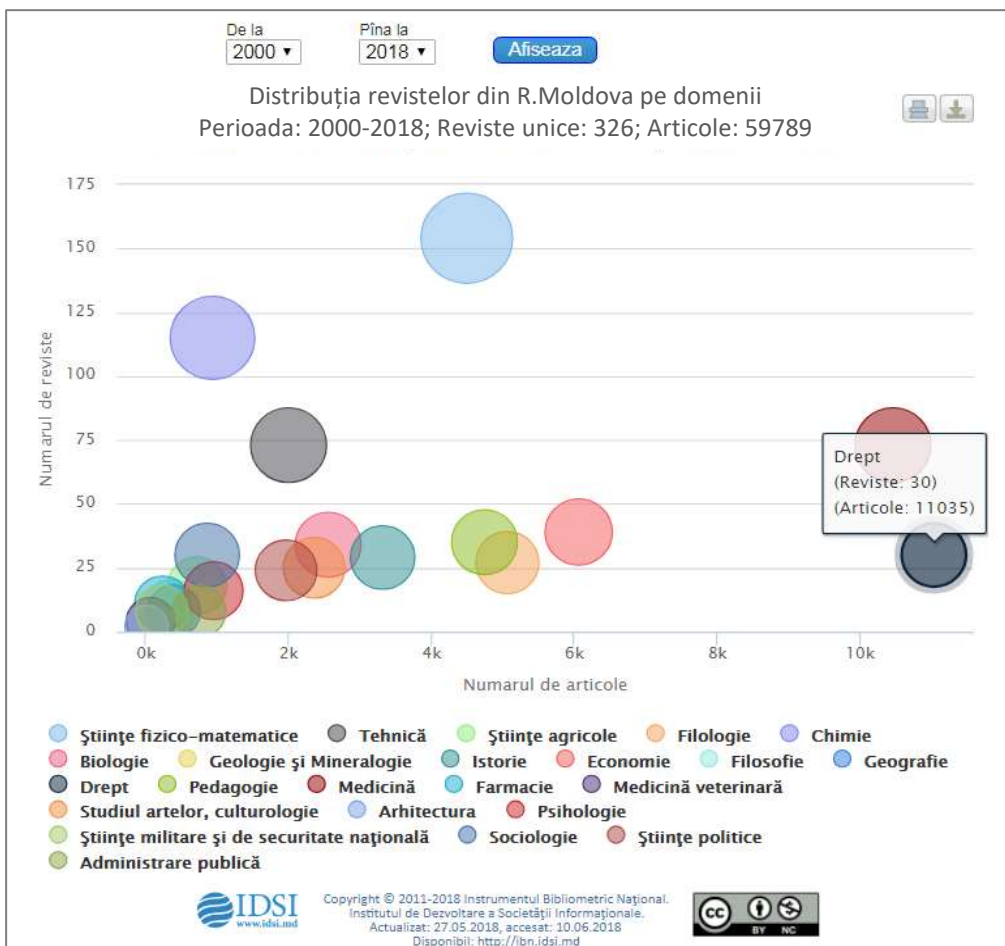

Figura 2.9. Distribuția articolelor și revistelor pe domenii

În conformitate cu *Regulamentul de evaluare, clasificare și monitorizare a revistelor științifice* [218], aprobat prin Hotărârea comună a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de Științe a Moldovei și a CNAA la 25.06.2015 și modificat la 17.12.2015:

- Pot depune dosarul pentru acreditare doar revistele incluse în IBN;
- Revistele sunt înregistrate și monitorizate de IBN;
- Comisia monitorizează respectarea cerințelor pentru revistele științifice, prin analiza materialelor generate de IBN.

Figura 2.10. Distribuția autorilor pe țări

Pagina revistei din IBN (fig. 2.11) oferă mai multe informații pentru monitorizarea revistei, inclusiv: limba de publicare; topul autorilor; colaborarea internațională; informații despre colegiul de redacție; vizibilitatea internațională, informații privind publicațiile autorilor din străinătate (fig. 2.12 – 2.14).

Economie și Sociologie
Economy and Sociology

Categoria: [B](#) (2017.10.26-2019.10.26)
[B](#) (2014.07.21-2016.12.14)
[B](#) (2013.06.27-2014.07.20)
[B](#) (2009.04.30-2013.06.26)

Pagina web: <http://ince.md/ro/complexul-editorial/publica-ii-periodice/reviste-tiinifice/economie-si-sociologie/>
 Email: bircailuta@mail.ru
 Telefon: (+373)22501130
 Fax: (+373)22743794
 Adresa: or. Chișinău, str. Ion Creangă, 45.

pISSN: 1857-4130
[Editează](#)

Strategii și mecanisme de restructurare a economiei. Economie și management în sectorul agroalimentar. Aspecte social-economice, politologice și rolul studenților în societate. Drept economic, penal și polițienesc.

Despre revistă

Domenii științifice
[Economie](#)
[Sociologie](#)

Acces la textul integral

Anul fondării 1953

Fondatori
[Institutul Național de Cercetări Economice al AȘM](#)

Tirajul revistei 100

[Limba de publicare >](#)

[Topul autorilor >](#)

[Colegiul de redacție >](#)

[Vizibilitate internațională >](#)

[Prezența autorilor din străinătate >](#)

Numere înregistrate

- 2018 (1 din 4)
- 2017 (3 din 4)
- 2016 (4 din 4)
- 2015 (4 din 4)
- 2014 (4 din 4)
- 2013 (4 din 4)
- 2012 (4 din 4)
- 2011 (4 din 4)

Disponibil în IBN pentru perioada: 2009 - 2018

	Înregistrate	Accesate	Descărcate
Articole	690	192738	2268
Volume	35	14026	175
Total	725	206764	2443

Dinamica articolelor în dependență de numărul autorilor
 Distribuirea articolelor pe domenii și ani
 Distribuirea autorilor revistei pe țări
 Periodicitatea de apariție a numerelor revistei

Figura 2.11. Pagina revistei în IBN

Topul autorilor

Nr d/o	Numele autorului	Nr articole
1	Gribincea Alexandru Ion	40
2	Iliadi Gheorghe Ștefan	29
3	Stratan Alexandru Nicolae	18
4	Macari Vadim Gheorghe	17
5	Luchian Ivan Nicolai	17
6	Rojco Anatolii Andrei	15
7	Bîrca Iulita Mihail	13
8	Cuhal Radu Vasile	13
9	Ganea Victoria Mihail	13
10	Maximilian Silvestru	13

Figura 2.12. Topul autorilor a unei reviste

Nr	Bază de date internațională	URL	Perioada
1	DOAJ (Directory of Open Access Journals)	https://doaj.org/toc/2345-1017	2015-2020
2	OAJI	http://oaji.net/journal-detail.html?number=2053	
3	Electronic Journals Library of the Regensburg University	http://rzblx1.uni-regensburg.de/ezeit/detail.php?bibid=AAAA&colors=7&lang=en&jour_id=231245	2007-2017
4	CiteFactor Academic Scientific Journals	http://www.citefactor.org/journal/index/12876/studia-universitatis-moldaviae#.VhuwIG5wbCN	2007-2017

Nr	Catalog internațional	URL	Perioada
1	WorldCat	http://www.worldcat.org/search?q=Studia+Universitatis+Moldaviae&qt=results_page	2007-2017
2	University of Saskatchewan Library	http://library.usask.ca/find/ejournals/view.php?id=4200000000000224	2007-2017

Transmiterea revistei la biblioteci peste hotare

Nr	Țara	Biblioteca de peste hotare	URL
1	România	Biblioteca Națională a României	http://www.bibnat.ro/
2	România	Biblioteca Centrală Universitară „Carol I”	http://www.bcub.ro/
3	România	Biblioteca Universității „Dunărea de Jos” din Galați	http://www.ugal.ro/
4	România	Biblioteca Universității din Pitești	http://fmi.upit.ro/bibl/Pagina%20WEB/Site_nou/Pag_inceput_files/pag_intrare.htm?i=15
5	România	Biblioteca Centrală Universitară „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca	http://www.ubbcluj.ro/
6	România	Biblioteca Universității Ștefan cel Mare, Suceava	http://www.usv.ro/

Figura 2.13. Vizibilitatea internațională a revistei

În 2017 conținutul majorității revistelor acreditate a fost validat în IBN, în colaborare cu colegiile de redacție ale revistelor, iar informațiile actualizate au servit drept temei și sursă veridică pentru testarea procedurii de evaluare a revistelor științifice naționale online.

De asemenea, IBN oferă posibilitatea monitorizării publicațiilor autorilor: număr de publicații, descărcări și vizualizări ale articolelor (fig. 2.15).

Do la 2000 Până la 2018 Afiseaza

Prezența autorilor din străinătate în revista Economie și Sociologie
 Afisarea articolelor: 1-20(93)

2018

- TIRLEA, M.**, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, România *Aspects on establishment and ending of tax receivable (Part I)*. *Economie și Sociologie*. 2018, nr. 1, 52-38. ISSN 1857-4130. (Cat. B)
- IATISIN, T., TIRLEA, M.**, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, România, **KOZAK, Y.**, Одесский национальный экономический университет, Ucraina *Actual trends of wine sector in the world and EU*. *Economie și Sociologie*. 2018, nr. 1, 100-91. ISSN 1857-4130. (Cat. B)
- UNTURA, G.**, Новосибирский государственный национальный исследовательский университет, Rusia, **GORBACHIOVA, N.**, Институт экономики и организации промышленного производства СО РАН, Rusia *The evaluation of state support to innovation project based on public-private partnership principals: federal and regional initiatives in Russia*. *Economie și Sociologie*. 2018, nr. 1, 29-12. ISSN 1857-4130. (Cat. B)

2017

- STRATAN, D., ANGELOSKA, A.**, Szent Istvan University, Ungaria, **TRENDQV, N.**, Doctoral School for Management and Business Administration, Ungaria *Rural women entrepreneurship in Macedonia and Moldova: comparativ study*. *Economie și Sociologie*. 2017, nr. 4, 61-53. ISSN 1857-4130. (Cat. B)
- KOMOROWSKI, P.**, Institute of Sociology at the Cardinal Stephan Wyszyński University in Warsaw, Polonia *Financial stability of an open economy in the conditions of an exogenous crisis*. *Economie și Sociologie*. 2017, nr. 4, 19-12. ISSN 1857-4130. (Cat. B)

Figura 2.14. Informații privind publicațiile autorilor din străinătate

Autori unici în reviste

toate De la -- Până la -- Afisează

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Nr.d/o	Autorii	Nr. articole	Descărcări	Vizualizări
1	Ababei Eduard	4	23	895
2	Ababii Ala	2	12	610
3	Ababii Ecaterina	1	4	270
4	Ababii Ion Ion	156	307	39307
5	Ababii Ludmila Evgheni	2	9	897
6	Ababii Maria	2	4	801
7	Ababii Nicolai	7	5	181
8	Ababii Oleg	3	40	551
9	Ababii Polina Ion	23	57	9367
10	Ababii Tudor Ștefan	2	8	490
11	Ababii Valentina	1	1	192
12	Ababii Victor Vasile	8	7	579

Figura 2.15. Statistica privind publicațiile autorilor

În același timp, pagina autorului (fig. 2.16) permite obținerea și a altor informații statistice privind articolele autorului: dinamica articolelor pe ani, colaborarea autorului, număr de articole pe domenii și ani (fig. 2.17 și fig. 2.18).

Figura 2.16. Pagina unui autor în IBN

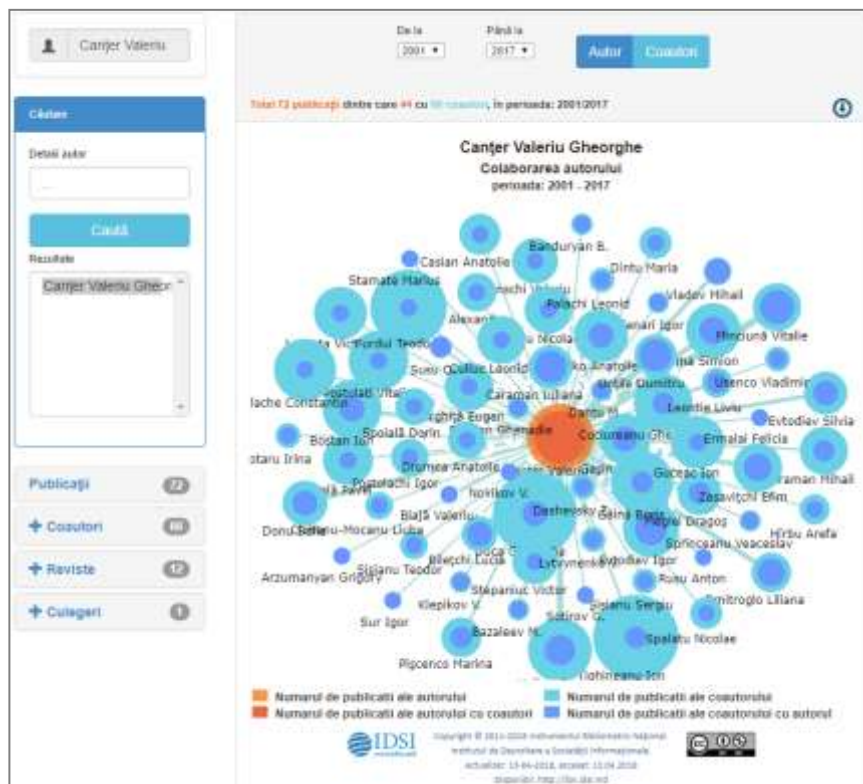

Figura 2.17. Vizualizarea colaborării autorului

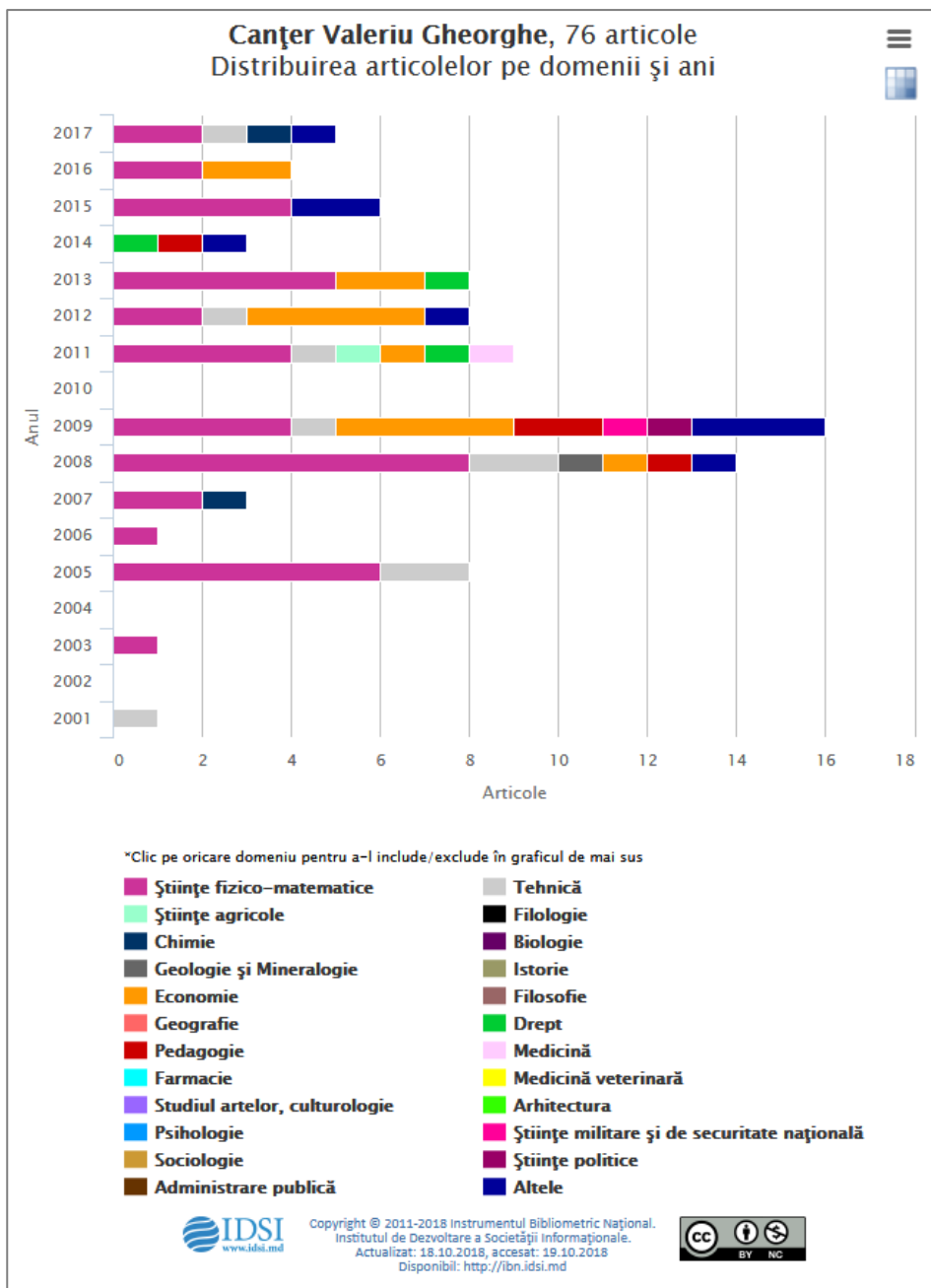

Figura 2.18. Dinamica numărului de articole ale autorului pe domenii și ani

2.1.1.4.4. Publicații cu acces deschis în Web of Science și Scopus

Publicațiile internaționale ale cercetătorilor din Republica Moldova sunt indexate în mai multe baze de date internaționale, inclusiv în cele mai prestigioase baze de date, cum ar fi Web of Science (WoS) și Scopus. În perioada 2001-2018, în WoS au fost înregistrate 6662 de documente, iar în Scopus au fost înregistrate 6380 de documente. O parte din aceste documente sunt cu acces deschis (fig. 2.19).

Datele demonstrează că publicațiile internaționale cu acces deschis ale autorilor din Republica Moldova sunt în creștere. Dacă în anul 2001 au fost înregistrate 10 (în WoS) și 2 (în Scopus) documente cu acces deschis, atunci în anul 2018 numărul publicațiilor cu acces deschis a constituit 99 (în WoS) și 25 (în Scopus). În WoS numărul maxim de publicații cu acces deschis (OA WoS) a fost înregistrat în anul 2016 – 201 din 710 de documente, iar în Scopus numărul maxim de publicații cu acces deschis (OA Scopus) a fost înregistrat în anul 2017 – 41 din 516 de documente.

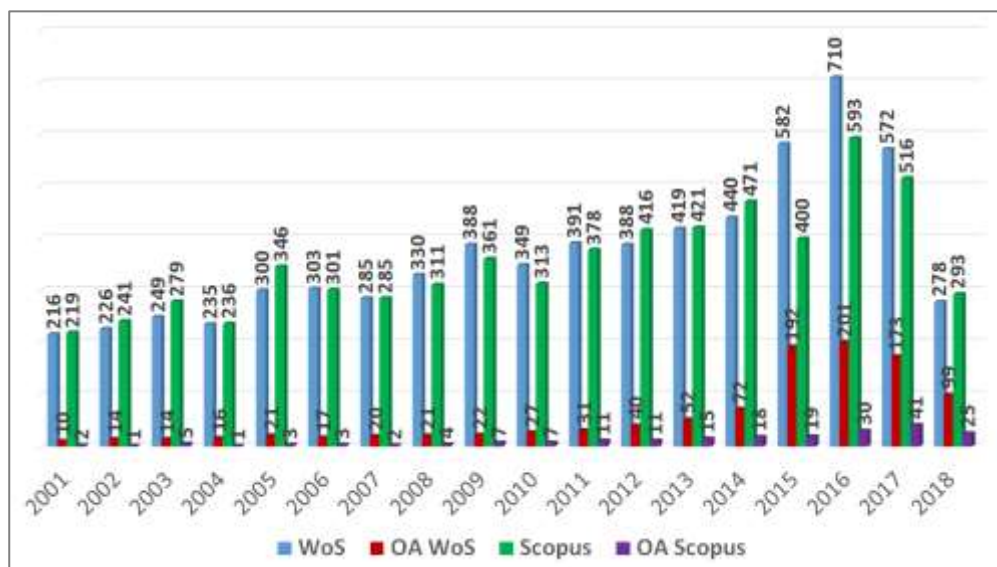

Figura 2.19. Publicații cu acces deschis în WoS și în Scopus (2001-2018)

Sursa: [232, 269].